

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

**Təhsil
millətin
gələcəyidir!**
Heydər Əliyev

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin orqanı

ADA Universitetinin iki yeni korpusunun açılışı olub

Prezident İlham Əliyev və
birinci xanım Mehriban Əliyeva
açılışda iştirak ediblər

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva sentyabrın 4-də ADA Universitetinin iki yeni korpusunun açılışında iştirak ediblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı və birinci xanım universitetin kampusunda yerləşən parkda yaradılan şəraitlə də tanış olublar.

→ Ardı səh.2

Ümumi təhsil pilləsi üzrə tədris planları təsdiq edilib

Xüsusi karantin rejimi dövründə təhsil müəssisələrində tədris və təlim-tərbiyə prosesinin təşkili barədə Nazirlər Kabinetinin Qərarına uyğun olaraq Təhsil Nazirliyi tərəfindən tədris planları təsdiq olunub.

Təhsil nazirinin müvafiq əmrinə əsasən, Bakı, Sumqayıt şəhərləri və Abşeron rayonunun ümumi təhsil müəssisələrinin fəaliyyəti əyani olaraq həftədə 2 dəfə, digər şəhər və rayonlarda isə əyani formada həftədə 3 dəfə xüsusi tədris planlarına uyğun təşkil olunacaq.

Ümumi təhsil müəssisələrində dərs məşğələləri I-IV siniflərdə sentyabrın 15-dən əyani və distant (məsafədən), V-IX siniflərdə sentyabrın 15-dən distant, oktyabrın 1-dən əyani və distant (məsafədən), X-XI siniflərdə sentyabrın 15-dən distant, oktyabrın 15-dən əyani və distant (məsafədən) formalarında başlayır.

Dərslər epidemioloji vəziyyətdən və məktəbdə şagird sıxlığından asılı olaraq müəyyən edilmiş qaydada təşkil ediləcək. Həmçinin dərs cədvəllərinin tərtibatı təhsil müəssisələri tərəfindən həyata keçiriləcək. Valideynlər övladlarının hansı formada təhsilə cəlb olunması ilə bağlı seçim edə biləcəklər. Eləcə də ibtidai sinif şagirdlərinin valideynləri sentyabrın 11-dən övladlarının əyani tədrisə cəlb olunmaları ilə bağlı məlumatı birbaşa təhsil müəssisələrindən əldə edə biləcəklər. Ümumi orta və tam orta təhsil səviyyələrində oxuyan şagirdlərin də virtual dərs cədvəlləri həmin tarixdən müəyyən olunsun.

ISEF müsabiqəsinin finalçıları

“Sabahın alimləri” IX Respublika müsabiqəsinin qalibləri sırasından seçilmiş şagirdlərimiz onlayn şəkildə keçirilən Beynəlxalq Elm və Mühəndislik Sərgisində (ISEF - International Science and Engineering Fair) müvəffəqiyyətlə iştirak ediblər.

Pandemiya ilə əlaqədar onlayn baş tutan müsabiqə üçün yaradılmış saytda iştirakçılara öz tədqiqat işlərinə dair videotəqdimat və fotoları yerləşdirmək

şansı verilib. Müsabiqənin münisflərindən isə məsafədən həmin işləri nəzərdən keçirmək və onları qiymətləndirmək imkanı yaradılıb.

“Sabahın alimləri” Respublika müsabiqəsinin Elmi Ekspertiza Komitəsinin sədri və ISEF müsabiqəsinin Beynəlxalq münisfi Samir Orucovun rəhbərliyi ilə Azərbaycanı təmsil edən şagirdlərimiz - Emil Rüstəminin “Fraktal nəzəriyyəsinin kompüter qrafikasında tətbiqi”, Aylın Sadıxova və Sila Sunanın “Günəş enerjisi ilə qida-

lanın çoxsaylı məhsul sistemi”, Məryəm Hacıyeva və Nigar Aşanovanın “Baykal başlıq otu derman bitkisinin nanodərmanın sintezi və onların antioksidant, antibakterial aktivliyi” və Ruslan Bayramovun “Deep Learninglə bitkilərin xəstəliklərinin aşkarlanması” adlı layihələri münisflər tərəfindən yüksək qiymətləndirilib və onlar finalçı medallarına layiq görüldülər. Həmin medallar “FedEx” beynəlxalq poçt vasitəsilə Azərbaycana gətirildikdən sonra qaliblərə təqdim olunacaq.

Qeyd edək ki, müsabiqədə 56 dövlətdən 1030 layihə ilə 1255 nəfər iştirak edib.

1958-ci ildən etibarən ABŞ-da keçirilən Beynəlxalq Elm və Mühəndislik Sərgisində hər il 70-80 ölkədən IX - XI sinif şagirdlərindən ibarət komandalar iştirak edir.

2012-ci ildən etibarən “Sabahın alimləri” Respublika müsabiqəsinin qaliblərindən ibarət komanda ISEF-də Azərbaycanı uğurla təmsil edir.

Test imtahanları bitdi, vakansiya seçimi başladı

Müəllimlərin iş qəbulu üzrə müsabiqənin test imtahanı mərhələsi başa çatıb. Avqustun 14-dən start götürən prosesdə 38705 namizəd iştirak edib. Bakı, Gəncə, Sumqayıt, Lənkəran, Masallı, Şirvan, Kürdəmir, Ağdaş, Mingəçevir, Bərdə, Ağcabədi, Quba, Şamaxı, Balakən, İsmayilli, Ağstafa və Tovuz daxil olmaqla, ümumilikdə 17 regionda yerləşən 32 mərkəzdə 19 fənn üzrə keçirilmiş iş qəbul imtahanları sentyabrın 8-də başa çatıb. Namizədlərə ixtisasa dair 40, təlim

strategiyaları və metodikaya dair 20 test tapşırığı olmaqla, ümumilikdə 60 suala cavab vermək üçün 90 dəqiqə vaxt verilib. İmtahan keçirilən bütün regional mərkəzlərdə bu müddət başa çatdıqdan sonra namizədlərə 10 dəqiqə ərzində səhv cavablandırıdığı sualları görmək imkanı yaradılıb.

İmtahanlarda ən yüksək nəticəni (60 bal) riyaziyyat fənni üzrə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin məzunu Günel Kərimova, musiqi fənni üzrə Gəncə Dövlət Universiteti-

nin məzunu Rəna Hüseynova, Azərbaycan dili və ədəbiyyat fənni üzrə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin məzunu Leyla Ağayeva, ibtidai sinif müəllimliyi üzrə Bakı Qızlar Universitetinin məzunu Leyla Ağayeva əldə edib.

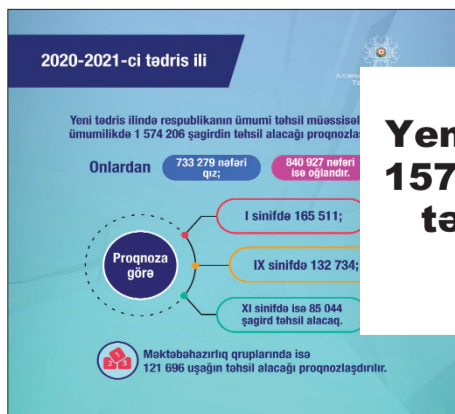
Son imtahanların uğurlu namizədləri

Test mərhələsinin son günlərində informatika, tarix, coğrafiya və texno-

logiya fənləri üzrə müəllimliyə namizədlər imtahan verib. Onların arasında mümkün olan maksimum nəticə - 60 bal toplayan olmayıb.

Tarix müəllimliyi üzrə imtahanlara qatılan və 59 bal toplayan Arzu Məmmədova Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin məzunudur. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Tarix İnstitutunda Orta əsrlər tarixi ixtisasa üzrə magistratura təhsili alır.

→ Ardı səh.6

**Yeni tədris ilində
1574206 şagirdin
təhsil alacağı
gözlənilir**

→ səh.4

**Clarivate
Analytics**
WEB OF SCIENCE™

**Azərbaycan
publikasiya
aktivliyində
liderdir**

→ səh.8

**Dünya ali təhsilində
qüvvələr balansını
necə dəyişir?**

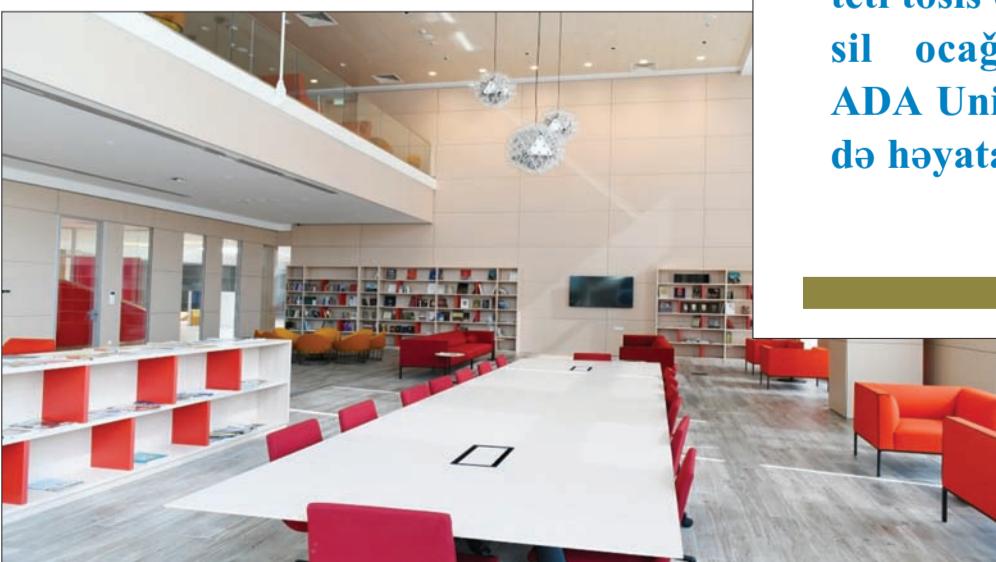
→ səh.16

ADA Universitetinin iki yeni korpusunun açılışı olub

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva açılışda iştirak ediblər

Əvvəli səh.1

ADA Universitetinin rektoru Hafiz Paşayev Prezident İlham Əliyevə və birinci xanım Mehriban Əliyevaya yeni korpuslarda yaradılan şərait barədə məlumat verdi.

▪ İndiyədək ADA Universitetində 2000 diplomat və dövlət qulluqçusu təlim keçib.

▪ ADA Məktəbində 500-ə yaxın X və XI sinif şagirdi Azərbaycan və ingilis dillərində təhsil alır.

▪ Razılaşdırılıb ki, Bakıda İtaliya-Azərbaycan Universiteti təsis olunsun və bu təhsil ocağının yaradılması ADA Universiteti ilə birlikdə həyata keçirilsin.

Bildirdi ki, yeni korpusların inşası 2016-2019-cu illər ərzində aparılıb. Yeni korpuslarda təlim-tədrisin ən müasir səviyyədə aparılması üçün bütün imkanlar var. Burada 535 nəfərlik akt zalı, 42 sinif otağı, 18 qrup otağı, 3 laboratoriya, kitabxana, kafe müəllim və tələbələr ixtiyarına verilecək. Sinif otaqları tərcümə sistemi, smart lövhə və digər zəruri tədris avadanlığı ilə təchiz olunub.

Bu korpuslarda server otaqları da mövcuddur. Server otaqlarından bütün tədris prosesləri dəstəklənir. Burada 42 otaqda smartkodlar quraşdırılıb, avadanlıqlar, kompüterlər var. Bu avadanlıqlar vasitəsilə tələbələr həm onlayn şəkildə təhsil ala biləcəklər, yəni, müəyyən mühazirələr videoformatda təqdim olunacaq, həm də canlı dərslər keçiriləcək.

Yeni istifadəyə verilən korpusların birində ADA Universitetinin Dövlət və ictimai münasibətlər, Biznes-iqtisadiyyat fakültələri yerləşir. Təkcə bu korpusda 1500-ə yaxın tələbə,

o cümlədən 45 ölkə vətəndaşı təhsil alır. İndiyədək ADA Universitetində 2000 diplomat və dövlət qulluqçusu təlim keçib.

Yeni inşa olunan digər korpusda isə ADA Universitetinin 2019-cu ildə fəaliyyətə başlayan kollec tipli ADA Məktəbi yerləşir. ADA Məktəbində 500-ə yaxın X və XI sinif şagirdi Azərbaycan və ingilis dillərində təhsil alır.

Dövlətimizin başçısı və birinci xanım ADA Universitetinin kampusunda yerləşən parkda yaradılan şəraitlə də tanış oldular.

Bildirildi ki, ümumi ərazisi 4 hektardan artıq olan parkın əsas hissəsi yaşıllıq zonasıdır. Burada 280 bitki növü əkilib. Orijinal üslubda yaradılan bu istirahət məkanında təbii ekoloji mühit maksimum qorunub. Parkda göllər də yaradılıb.

Universitetin rektoru Hafiz Paşayev Prezident İlham Əliyevə və birinci xanım Mehriban Əliyevaya bu ali təhsil müəssisəsinin gələcək iş planı barədə məlumat verdi.

ADA Universitetinin perspektiv planlarına gəldikdə qeyd edək ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin cari il fevralın 19-22-də İtaliya Respublikasına rəsmi səfəri zamanı humanitar və təhsil sahəsində əməkdaşlıq barədə müzakirələr aparılıb, sənədlər imzalanıb. Razılaşdırılıb ki, Bakıda İtaliya-Azərbaycan Universiteti təsis olunsun və bu təhsil ocağının yaradılması ADA Universiteti ilə birlikdə həyata keçirilsin.

Universitetin inkişaf planına uyğun olaraq yeni təhsil ocağının istiqamətləri hazırlanmış konseptual sənədlərdə öz əksini tapıb. Yeni universitetdə Azərbaycanın iqtisadiyyatı üçün vacib olan elektrik mühəndisliyi, su təsərrüfatı mühəndisliyi, nəqliyyat mühəndisliyi, kənd təsərrüfatı və qida biznesinə aid sahələr, arxitektura və dizayn peşələri, menecment, marketing və digər sahələr üzrə kadrlar hazırlanacaq.

Beləliklə, ADA Universitetində təhsil infrastrukturunun modernləşdirilməsi konsepsiyası müasir trendləri əhatə etməklə gələcəyə istiqamətlənib.

Təhsilin inkişafına göstərilən diqqət və qayğının daha bir təzahürü

Prezident İlham Əliyev Bakıdakı 251 nömrəli məktəbdə aparılan əsaslı təmir işləri ilə tanış olub, bu təhsil ocağının yeni korpusunun açılışında iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 7-də paytaxtın Nizami rayonunda 251 nömrəli tam orta məktəbdə aparılan əsaslı təmir işləri ilə tanış olub, bu təhsil ocağının yeni korpusunun açılışında iştirak edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısına məktəbdə yaradılan şərait barədə məlumat verildi. Bildirildi ki, 1974-cü ildən fəaliyyətdə olan məktəbdə ümumilikdə 1700-ə yaxın şagird təhsil alır. Onların təlim-tərbiyəsi ilə 100-ə yaxın müəllim məşğul olur. Şagirdlərin təxminən yarısı ikinci növbədə dərsə gəlirdi. Böyük sıxlıq var idi. Yeni korpus bu problemi aradan qaldıracaq.

Dördmərtəbəli yeni korpus 840 şagird yerlikdir. Burada kimya, fizika, biologiya laboratoriyaları, 35 sinif otağı, hərbi kabinet, kitabxana, oxu zalı və yardımçı otaqlar var. Bütün otaqlar elektron vasitələrlə və proyektorlarla təchiz olunub.

Məktəbin şagirdləri də uğurları ilə fəxrənlirlər. Onlar Rumınyada, Türkiyədə keçirilən müsabiqələrin qalibləri olublar.

Təhsil ocağı ilə tanışlıqdan sonra Prezident İlham Əliyev məktəbin direktoru Aygün Əzizovaya dedi:

–Şagirdlərə və valideynlərə mənim salamlarımı çatdırın.

Prezident İlham Əliyevin 251 nömrəli məktəblə tanışlığı təkcə təhsil ocağının kollektivi üçün deyil, ətrafda yaşayan sakinlər üçün də yaddaqalan oldu. Yaxınlıqdakı çoxmərtəbəli binanın sakinləri mənzillərinin eyvanlarından dövlətimizin başçısını salamladılar.

Beləliklə, növbəti məktəbin infrastrukturunun tamamilə yenilənməsi Azərbaycanda təhsilin inkişafına göstərilən diqqət və qayğının daha bir təzahürüdür.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 1 mart tarixli 203 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi haqqında Əsasnamə”də dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 1 mart tarixli 203 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 3, maddə 161, № 12, maddə 1102; 2007, № 10, maddə 947; 2008, № 11, maddə 970; 2009, № 12, maddə 983; 2010, № 2, maddə 83; 2011, № 2, maddə 85; 2012, № 4, maddə 291, № 6, maddə 531, № 9, maddə 854; 2016, № 11, maddə 1805; 2017, № 7, maddə 1355, № 12 (I kitab), maddə 2312; 2019, № 3, maddə 403, № 5, maddə 848, № 11, maddə 1718; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 7 iyul tarixli 1088 nömrəli və 30 iyul tarixli 1115 nömrəli fərmanları) ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi haqqında Əsasnamə”də aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

- 5-ci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“5. Nazirliyin saxlanılması xərcləri və fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi və qanunla nəzərdə tutulan digər mənbələr hesabına maliyyələşdirilir.”;
- aşağıdakı məzmununda 13.4-1-ci və 13.4-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

“13.4-1. Nazirliyə aid edilmiş məsələlər üzrə müvafiq il üçün dövlət büdcəsinin və büdcədənəknər fondların formalaşdırılması ilə bağlı təkliflər verir;

13.4-2. dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitin, büdcədənəknər xüsusi vəsaitin sərəncamçısı olmaqla, maliyyə vəsaitini bölüşdürür, ayrılmış vəsaitin həddi nəzərə alınmaqla, işçilərin vəzifə məaflarına əlavələrin, maddi yardım və mükafatların verilməsini təmin edir.”;

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 4 sentyabr 2020-ci il

47 məktəb binası istifadəyə veriləcək

Yeni tədris ilinin əvvəlində Təhsil Nazirliyi tərəfindən təmir-tikinti işləri yekunlaşdırılmış 47 məktəb binası şagirdlərin istifadəsinə veriləcək. Onlardan 8-i yeni tikilən, 5-i əsaslı təmir olunan, 34-ü isə modul tipli məktəbdir.

2020-ci ilin sonuna kimi Təhsil Nazirliyi tərəfindən təmir-tikinti işləri yekunlaşdırılmış 100-ə yaxın məktəb binası şagirdlərin istifadəsinə veriləcək, onlardan 60-ı modul tipli məktəbdir.

İxtisasını seç, təhsilə başla...

Peşə təhsili üzrə tələbə qəbulunun II mərhələsinə start verilib

Sentyabrın 4-dən peşə təhsili müəssisələrinə boş qalan yerlər üzrə elektron tələbə qəbulunun II mərhələsinə start verilir. Sənəd qəbulu 14 sentyabr saat 18:00-dək davam edəcək.

II mərhələ <https://qebul.vet.edu.az/> platforması üzərindən elektron qaydada, ödənişsiz formada 2 mərhələdə aparılır. Peşə təhsili müəssisələrinə ümumi və ya tam orta təhsil bazasını bitirən şəxslər müraciət edə bilərlər.

Peşə təhsili pilləsi üzrə elektron tələbə qəbulunun I mərhələsində uğurlu nə-

ticə nümayiş etdirməyən şəxslər II mərhələyə qatıla və ixtisas seçimi həyata keçirə bilərlər. Boş qalan yerlər üzrə müraciət imkanı I mərhələdə iştirak etməyənlər üçün də açıqdır. Bundan əlavə, I mərhələ zamanı uğur qazanmış, lakin qəbul olduğu ixtisas üzrə təhsil almaqdan imtina edən şəxslərin də II mərhələyə qatılmaq şansı var.

Bildirək ki, qeydiyyatdan keçmiş namizədlərin elektron örizlərindəki məlumatların doğruluğu yoxlanıldıqdan sonra müraciət edən şəxsin ixtisaslar üzrə seçi-

mi sistem tərəfindən təsdiqlənir. Peşə təhsili müəssisələrinə qəbul namizədin attestatında göstərilən müvafiq fənlər üzrə qiymətlərinin orta balı əsasında aparılır.

Tələbə qəbulu prosesində hər şəxs maksimum 5 ixtisas üzrə seçim etmək imkanı yaradılır. Müraciətlər barədə məlumat “Şəxsi kabinetim” bölümündə yenilənir. Müsəbiqədə iştirak edən şəxslərə nəticə barədə “SMS” vasitəsilə məlumat təqdim olunacaq. Uğurlu nəticə göstərən şəxslərin qəbul olunduqları ixtisas və təhsil müəssisəsi barədə məlumatlar şəxsi kabinet bölümündə yer alacaq. Müsəbiqədən uğurla keçən şəxslər növbəti mərhələdə qəbul olunduqları müəssisəyə sənədlərin əslini təqdim edilməsi üçün dəvət olunacaq.

Qeyd edək ki, peşə təhsili pilləsi üzrə tələbə qəbulunun I mərhələsi 10-24 avqust tarixlərində elektron qaydada həyata keçirilib. Elektron qaydada sistemdə qeydiyyatdan keçənlərin 11743-ü ixtisas seçimini yekunlaşdırıb.

Peşə təhsilinin müasirləşdirilməsi

Avropa İttifaqı ilə yeni layihəyə başlanılıb

Sentyabrın 7-də Avropa İttifaqı, BMT-nin İnkişaf Proqramı və Təhsil Nazirliyi Azərbaycan peşə təhsili və təlimi sistemində keyfiyyətli kadr hazırlığına dəstək və bu təhsil pilləsinin nüfuzunun artırılması məqsədilə 5.6 milyon avro dəyərində yeni layihəyə başlayıb.

Avropa İttifaqının maliyyəyə dəstəyi və BMT-nin İnkişaf

Proqramının həyata keçirəcəyi dörd illik layihə ömək bazarının mövcud ehtiyaclarına uyğun səriştəyə əsaslanan öyrənmə üçün peşə təhsili müəssisələrini müasirləşdirməkdə Təhsil Nazirliyi yanında Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyinə dəstək olacaq.

Layihə seçilmiş 7 peşə təhsili mərkəzinə innovativ layihələrin tətbiqi ilə infrastruktur,

avadanlıqların müasirləşdirilməsi, habelə müxtəlif təlim və tədbirlərin dəstəklənməsi ilə Azərbaycanda peşə təhsili müəssisələrinin potensialının yüksəldilməsi məqsədinə xidmət edəcək. Peşə təhsili mərkəzlərində təhsil alan 5 mindən çox tələbə bu təşəbbüsdən faydalana biləcək.

Layihə karyera xidmətləri, rəqəmsallaşdırma vasitəsilə bacarıqların inkişafı, özəl sektorla əməkdaşlıq, həmçinin COVID-19 pandemiyasının təsirlərini azaltmaq üçün müvafiq avadanlıq və vasitələrin satılınması kimi müxtəlif sahələr üzrə işlərin icrasını nəzərdə tutur.

Layihə Avropa İttifaqının “Məşğulluq üçün Təhsil” 2018 İllik Fəaliyyət Proqramı çərçivəsində maliyyələşdirilib.

“Xüsusi karantin rejimi dövründə Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən təhsil müəssisələrində tədris və təlim-tərbiyə prosesinin təşkili barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 29 avqust tarixli 312 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin qərarı

“Sanitariya-epidemioloji salamatlıq haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 25-ci maddəsinə və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 28 fevral tarixli 73-1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Yoluxucu, parazitar və kütləvi qeyri-yoluxucu xəstəliklərin ömələ gəlməsi, yaxud yayılması təhlükəsi yarandıqda karantin-təşkilat, profilaktika və digər zəruri tədbirlərin görülməsi Qaydaları”na əsasən təhsil müəssisələrində tədris və təlim-tərbiyə prosesini sanitariya-epidemioloji vəziyyətə uyğun olaraq təşkil etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır:

1. “Xüsusi karantin rejimi dövründə Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən təhsil müəssisələrində tədris və təlim-tərbiyə prosesinin təşkili barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 29 avqust tarixli 312

nömrəli Qərarında aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 1.1-ci bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“1.1. Bakı, Sumqayıt şəhərləri və Abşeron rayonunda fəaliyyət göstərən məktəbəqədər təhsil müəssisələrində - 2020-ci il oktyabrın 1-dən;”;

1.2. aşağıdakı məzmununda 1.1-1-ci bənd əlavə edilsin:

“1.1-1. ölkənin digər şəhər və rayonlarında fəaliyyət göstərən məktəbəqədər təhsil müəssisələrində - 2020-ci il sentyabrın 15-dən;”.

2. Bu Qərar 2020-ci il noyabrın 2-dək qüvvədədir.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının
Baş Naziri

Bakı şəhəri, 9 sentyabr 2020-ci il

Vətəndaşların qəbulu sentyabrın 30-dək dayandırılır

Ölkə ərazisində xüsusi karantin rejiminin müddətini uzadılması barədə müvafiq qərara uyğun olaraq, Təhsil Nazirliyinin Vətəndaşların Qəbulu Mərkəzi 2020-ci il sentyabrın 30-dək fəaliyyətini dayandırır.

Təhsil sahəsində dövlət xidmətlərinin göstərilməsini təmin etmək üçün bu dövr ərzində müraciətlər 146-1 Telefon Məlumat Mərkəzi vasitəsilə cavablan-

dırılacaq. Vətəndaşlar həmçinin Nazirliyin rəsmi office@edu.gov.az elektron poçt ünvanına müraciət edə və elektron resurslarında (www.edu.gov.az; www.ict.edu.az) təqdim edilən müxtəlif e-xidmətlərdən yararlanırlar.

Rəsmi məlumatları Təhsil Nazirliyinin internet saytı (www.edu.gov.az) və sosial şəbəkələrdəki səhifələrindən izləmək tövsiyə edilir.

Qazaxıstanda təhsil hüququ qazananlar

Azərbaycan və Qazaxıstanın təhsil nazirlikləri arasında uğurlu əməkdaşlığın nəticəsi olaraq, ümumilikdə 3 nəfər azərbaycanlı 2020-2021-ci tədris ili üzrə Qazaxıstanın nüfuzlu universitetlərində təhsil almaq imkanı qazanıb.

Müvafiq sənədlər əsasında, seçim barədə Qazaxıstan Respublikası tərəfindən verilən yekun qərar nəticəsində Azərbaycan vətəndaşları “Abai Kazakh Na-

tional Pedagogical University”, “L.N.Gumilyov Eurasian National University” və “Al-Farabi Kazakh National University” ali təhsil müəssisələrində pedaqogika, dizayn, maliyyə ixtisası istiqamətləri üzrə təhsil almaq hüququ qazanıb.

Qeyd edək ki, müvafiq təqaüd proqramı barədə elan (<https://edu.gov.az/upload/file/ELAN/2020/02/qazaxıstanda-tehsil-20-21.pdf>) cari ilin 4 mart tarixində verilməmişdir.

Təhsil naziri IX sinif şagirdinə baş çəkib

Sentyabrın 10-da Təhsil naziri Emin Əmrullayev üç gün əvvəl müxtəlif bədən xəsarətləri ilə xəstəxanaya yerləşdirilən Bakı şəhəri 313 nömrəli tam orta məktəbin şagirdi Solmaz Hacıyevaya baş çəkib.

Məktəblinin müalicəsinin gedişi ilə maraqlanan Təhsil naziri şagirdin valideynləri və həkimlərlə görüşərək onlarla söhbət edib.

Emin Əmrullayev şagirdin tez sağalması və normal həyata qayıtması üçün lazımı dəstək göstərəcəyini bildirib, ona Allahdan şəfa diləyib.

Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə nail olunmasının təşviqi üzrə 2020-ci il fəaliyyət müsabiqəsi

Dünyada müşahidə olunan global çağırışların həllində iştiraka töhfə verməyə səylərini səfərbər edən Azərbaycan bütün ölkələrin tərəqqisinə istiqamətlənən “Dünyamızın transformasiyası: 2030-cu ilədək Dayanıqlı İnkişaf sahəsində Gündəliyi” təşəbbüsünə qoşulmaqla milli siyasi iradə nümayiş etdirmiş və iqtisadi, sosial və ekoloji ölçülərdə tarazlaşdırılmış və dayanıqlı inkişafa nail olmaq öhdəliyini bəyan etmişdir.

Bu öhdəliklərdən irəli gələn daha dayanıqlı və şəxələndirilmiş iqtisadiyyatın formalaşdırılması və sosial sahələrin tarazlı inkişafının təmin edilməsi üçün səmərəli milli icra mexanizminin yaradılmasının zəruriliyi baxımından bütün maraqlı tərəflərlə səmərəli əməkdaşlığın genişləndirilməsi Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin əhatəli icrasını istiqamətində ölkəmiz qarşısında duran əsas hədəflərdən biri kimi müəyyən olunmuşdur.

“Dünyamızın transformasiyası: 2030-cu ilədək Dayanıqlı İnkişaf sahəsində Gündəliyi”nin “heç kimin geridə qalmaması” prinsipinə əsasən, Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin həyata keçirilməsi prosesinə bütün maraqlı tərəflərin fəal cəlb olunması xüsusilə dayanıqlı inkişaf üzrə potensialların gücləndirilməsi istiqamətində təşəbbüslərin reallaşdırılması və nüfuzlu beynəlxalq arenalarda dəstəklənməsi xüsusi əhəmiyyətə malikdir.

Əsas məqsəd Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin icrasının sürətləndirilməsi üzrə təşəbbüslərin müəyyənəndirilməsi və COVID-19 pandemiyası ilə mübarizədə global həmrəylik ruhunda olan ideya və layihələri dəstəkləməkdir

Bu xüsusda, beynəlxalq təşkilatlar ilə əməkdaşlıq şəraitində dövlət xidmətlərinin keyfiyyətinin yüksəldilməsi və vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı sahələrində səmərəli fəaliyyətin təmin edilməsi, bu istiqamətdə dayanıqlı təcrübələr, idarəetmə imkanları, bilik, innovasiya və texnologiyaların cəlb edilməsinin həvələndirilməsi üzrə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) ixtisaslaşmış qurumları müxtəlif kateqoriyalı təşəbbüslər həyata keçirməkdədir.

Adıçəkilən təşəbbüslər sırasında Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə nail olunması üzrə fəaliyyətlərin stimullaşdırılması, habelə yerli hökumət, gənclər, vətəndaş cəmiyyəti, innovativ qeyri-hökumət təşkilatları və digər maraqlı tərəfləri cəlb edən, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi tərəfindən irəli sürülən Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri üzrə Fəaliyyət Kampaniyası müsabiqəsi xüsusi nüfuzla malikdir.

2018-ci ildən etibarən hər il təşkil edilən 2020-ci il müsabiqəsinin əsas məqsədi

Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin icrasının sürətləndirilməsi üzrə təşəbbüslərin müəyyənəndirilməsi və COVID-19 pandemiyası ilə mübarizədə global həmrəylik ruhunda olan ideya və layihələrin dəstəklənməsi təşkil edilir.

Müsabiqə çərçivəsində təqdim olunan təşəbbüslər aidiyyəti sahə üzrə təsir miqyası, çətinliklərin həlli və irəli sürülən yaşayış metodunun innovativlik dərəcəsi meyarları üzrə qiymətləndirilir və layihələrin son qəbul edilmə tarixi 2020-ci ilin 9 oktyabr tarixi müəyyən edilmişdir.

Sözgedən təşəbbüsdə iştirak etmək üçün müsabiqə çərçivəsində müəyyən edilən meyarlar, müvafiq prosedurlar, habelə yerli hökumətlər, BMT qurumları və Fəaliyyət Kampaniyasının tərəfdarları üçün nəzərdə tutulan xüsusi mükafatlar barədə geniş məlumatlar www.sdactionawards.org internet sahifəsindən əldə etmək mümkündür.

Yeni tədris ilində 1574206 şagirdin təhsil alacağı gözlənilir

Ümumtəhsil məktəblərinin I sinfinə 165511 şagird ilk dəfə qədəm qoyacaq

2020-2021-ci tədris ilinin əvvəlinə olan proqnoz göstəricilərinə əsasən, yeni tədris ilində respublikanın ümumi təhsil müəssisələrində ümumilikdə 1574206 şagirdin təhsil alacağı gözlənilir.

Şagirdlərin ümumi sayından 733279 nəfəri qız, 840927 nəfəri isə oğlandır. Ümumtəhsil məktəblərinin I sinfində 165511, IX sinfində 132734, XI sinfində isə 85044 şagirdin təhsil alacağı proqnozlaşdırılır.

Proqnoz üzrə 2020-2021-ci tədris ilinin əvvəlinə respublikada 317 ibtidai məktəb, 783 ümumi orta məktəb, 3319 tam orta məktəb, 16 xüsusi tipli məktəb və 5 əyani-qiyabi (axşam) tam orta məktəb, o cümlədən 60 məktəb-lisey, 50 lisey, 15 gimnaziya və 14 inteqrasiya təlimli internat tipli gimnaziya olmaqla, ümumilikdə 4440 məktəbin fəaliyyət göstərəcəyi gözlənilir.

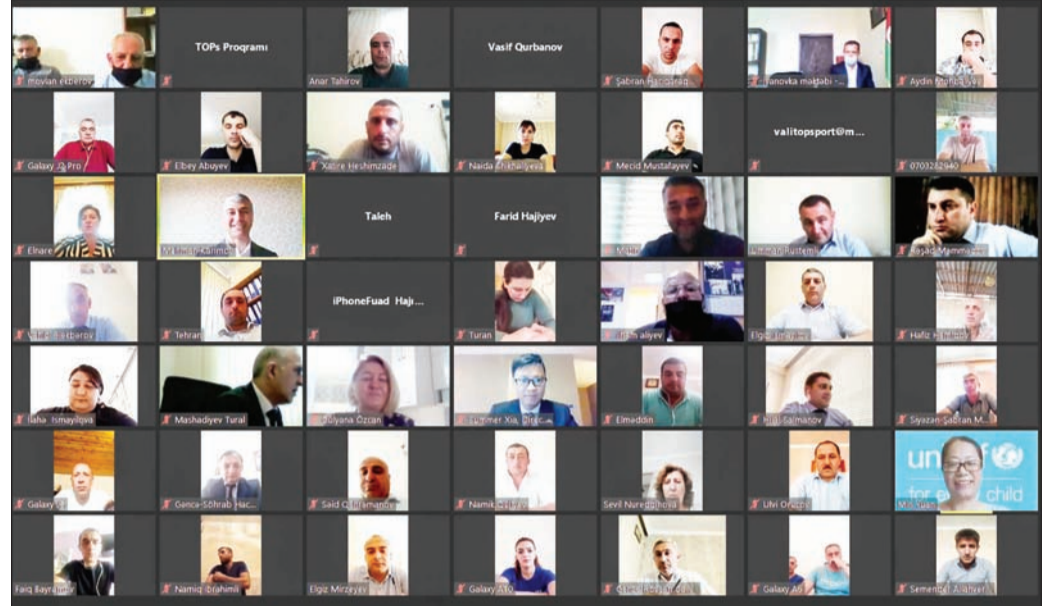
Yeni tədris ilində 121696 uşağın ümumi təhsil müəssisələrinin məktəbəhazırlıq qruplarında təhsil alacağı proqnozlaşdırılır.

TOPs proqramının VI mövsümünə onlayn yekun vurulub

Firudin Qurbanov:

“Əsas məqsəd təlimlər vasitəsilə müəllimlərin bacarıqlarını artırmaqla dərslərin inklüziv, fəal-interaktiv təlim vasitəsilə praktiki tədrisinə nail olmaqdır”

laevdə kampaniyasına dəstək göstərib.

Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov çıxış edərək bildirib ki, TOPs proqramına Bakı şəhərinin 3 ümumtəhsil məktəbində pilot layihə kimi start verilsə də, hazırda bütün respublika üzrə əhatəsinin genişləndirilməsi istiqamətində işlər görülür. Nazir müavini qeyd edib ki, məhz TOPs metodologiyası ilə inklüziv təhsil alan şagirdlərin də fiziki tərbiyə dərslərinə cəlb edilməsinin mümkünlüyü sevindiricidir. Layihənin məramı barədə danışan Firudin Qurbanov deyib ki, əsas məqsəd təlimlər vasitəsilə müəllimlərin bacarıqlarını artırmaqla dərslərin inklüziv, fəal-interaktiv təlim vasitəsilə praktiki tədrisinə nail olmaqdır. Təlimlərdən sonra müəllimlərin dərslərini yeniləşdirməyə imkan verən şagirdlərin dərslərini maraqlı artıb.

ADBİTA-nın rektoru Fuad Hacızadə də öz növbəsində bildirib ki, artıq TOPs

proqramı bu təhsil müəssisəsində fiziki tərbiyənin nəzəriyyəsi və metodikası fəaliyyəti üzrə magistr proqramı tələbələri üçün təhsil proqramına daxil edilib. Beynəlxalq təhsil sərəfçilərinin 2 dəfə TOPs proqramının xüsusi təqdimatı təşkil edilib.

Bağlanmış mərasimində müəllim fəaliyyətinin stimullaşdırılması üçün 2018-2019-cu tədris ilində keçirilmiş müsabiqələrin qalib ibtidai sinif və fiziki tərbiyə müəllimləri mükafatlandırılıb. Layihə müddətində təlimlərdə iştirak edən hər bir müəllimin sertifikatlaşdırılması da həyata keçirilib.

Qeyd edək ki, "TOPs - fiziki tərbiyə üzrə müasir təhsil texnologiyasının yaradılması" layihəsi Təhsil Nazirliyi, "British Council Azərbaycan", Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası (ADBİTA) və "İnkişaf Naminə İdman" İctimai Birliyinin birgə əməkdaşlığı ilə 2014-cü ildən həyata keçirilir. Ümumilikdə layihə

2014-2020-ci illər ərzində respublikanın 18 şəhər və rayonunun təhsil müəssisələrində həyata keçirilib. 973 məktəbin cəlb olunduğu layihədə 2006-sı fiziki tərbiyə müəllimi və 489 ibtidai sinif müəllimi olmaqla 3005 müəllim 3 günlük nəzəri və praktiki təlim kurslarında iştirak edib. TOPs proqramından yararlanan şagirdlərin sayı isə 524500-ə çatıb. Onlardan 242400-ü qız, 282100-ü isə oğlandır. TOPs təlimlərində öyrədilənlər arasında bu dövrdə müəllimlər 810 "açıq dərslər", 203 idman festivalı keçirib. Festivalar "Bakı 2015 Avropa Oyunları", "Bakı 2017 İslam Həmrəyliyi Oyunları" və "Bakı 2019 Avropa Gənclər Festivalı"nın əsas tədbirlərinə daxil olan proqram əsasında təşkil edilib.

TOPs metodikası Birləşmiş Krallıqda dövlət və özəl məktəblərdə tətbiq olunan ən uğurlu fiziki tərbiyə metodikası hesab olunur.

Tədris iştirakçılarının diqqətinə çatdırılıb ki, 2019-2020-ci tədris ilində TOPs proqramı 723 məktəbi, 1320 müəllimi, 168500 şagirdi əhatə edib. Bu tədris ilində 150 "açıq dərslər" və 45 idman festivalı təşkil edilib. COVID-19 pandemiyası dövründə də TOPs proqramı öz fəaliyyətini davam etdirir. Belə ki, pandemiya dövründə

"Dərs vaxtı" verilişi üçün TOPs proqramı üzrə fiziki tərbiyə dərsləri hazırlanıb, müəllim və uşaqların iştirakı ilə #evdəqal #hərəkətsizqalma adlı onlayn aksiya, eləcə də müəllimlərlə pandemiya qarşı mübarizəyə həsr edilmiş vebinar həyata keçirilib, UNICEF Azərbaycan üçün "Ailənin idman xəzinəsi" mövzusunda #övlədlə-

YUNESKO Öyrənməyə Davam kampaniyasına başlayıb

Şagirdlərin yalnız üçdə biri məktəbə qayıdacaq

Oruc MUSTAFAYEV

Bu il dünyadakı ibtidai və orta məktəblərdə 900 milyon şagirdin (qlobal səviyyədə 1,5 milyard) avqust-oktyabr ayları arasında məktəbə qayıtması planlaşdırılırdı. Lakin YUNESKO-nun məlumatına əsasən, onların yalnız yarısı - 155 ölkədən 433 milyon şagird indiki mərhələdə məktəbə qayıdacaq.

128 milyon şagirdin təhsil ilinin ortasında olması nəzərə alınarsa, bu dövrdə ümumilikdə 561 milyon şagirdin və ya onlardan üçdə birinin dərslərə qatılacağı gözlənilir.

Bir milyard şagird və ya dünya şagird sayının üçdə ikisi hazırda məktəblərin bağlanması, yaxud da qeyri-müəyyənliklə qarşılaşır. Əhəlinin ən həssas qrupları, xüsusilə də qızlar yüksək risk altındadır.

YUNESKO yeni tədris ilinə başlayan 900 milyon şagirdin yarıdan çoxunun tamamilə məsafədən təhsil alması və ya məsafədən təhsiləsinin sinif tədrisi ilə uzlaşdırılması şəraitində təhsilə davam edəceyini vurğulayır.

Bununla belə, bu şagirdlərin əksəriyyəti və onların ailə üzvləri təlimlərin bir neçə həftədən sonra başlanması planlaşdırılsa da, hələ də 2020/2021-ci tədris ilini göstəriş

gözləyirlər. Bu vəziyyət məsafədən təhsillə bağlı davamlı bərabərsizliklər nəzərə alınmaqla, xüsusilə həssas əhəli üçün əhəmiyyətli çətinliklər yaradır.

"Təhsil sahəsində böhran əvvəlki kimi ciddi xarakter daşıyır. Bir neçə nəsəl yüz milyonlarla şagirdə təsir edən və aylarla davam edən məktəblərin bağlanması təhlükəsi ilə üzləşir. Bu, global təhsil üçün təcili bir vəziyyətdir", - deyir YUNESKO-nun baş direktoru Odre Azule bildirib.

Bu günə qədər bütün dünyada şagirdlər karantinin tətbiq olunduğu fevral və mart aylarından üzü bəri orta hesabla 60 günlük məktəb təhsilini itiriblər. Belə bir vəziyyətdə

şagirdlərin məktəbdən kənar qalmaları, təhsilin keyfiyyətinin aşağı düşməsi, mənfi sosial və iqtisadi nəticələr riski yüksəkdir. Bununla əlaqədar olaraq təhsil orqanlarının şagirdlərin və müəllim heyətinin sağlamlığı, təhlükəsizliyini qorumaqla məktəbə etibarlı bir şəkildə qayıdışını ən yaxşı şəkildə təmin etməsi çox vacibdir.

YUNESKO UNICEF, Ümumdünya Ərzaq Fondu və Dünya Bankı ilə birlikdə, təhsil nazirlikləri ilə sıx əməkdaşlıq edərək ölkələrin planlaşdırma, rejim və yenidən açılma proseslərində kömək mexanizmini inkişaf etdirmişdir.

Bu gün YUNESKO Qlobal Təhsil Koalisiyası daxilində, məktəblərin bağlanması zamanı qızlar üçün ömür boyu təhsil almağı və məktəblər açıldıqda, xüsusən qızların məktəb xaricində qarşılaşdıqları bir çox maneəni nəzərə alaraq məktəbə təhlükəsiz qayıtmalarını təmin etməyi hədəfləyən *Öyrənməyə Davam* kampaniyasına başlayıb. Koalisiya ilə tərəfdaşlıq çərçivəsində kommunikasiya dəsti və qızların məktəbə qayıdışı üçün təlimatlar hazırlanaraq bütün maraqlı tərəflərə paylanılıb.

Virtual astronomt yay məktəbi başa çatıb

1-5 sentyabr tarixlərində keçirilən "Məktəblilərin virtual astronomt yay məktəbi" layihəsinə yekun vurulub.

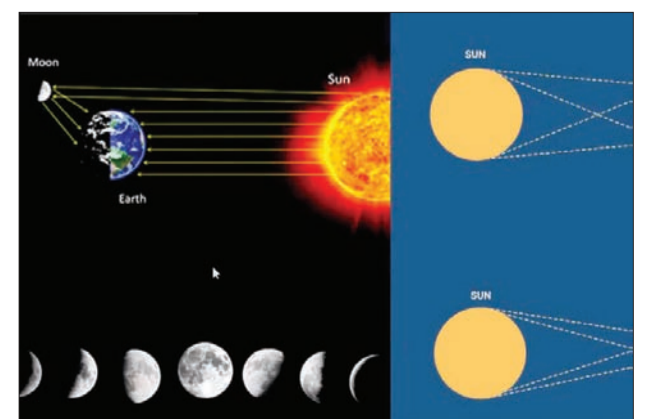
Layihə Təhsil Nazirliyi Respublika Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzi, "EkoSfera" Sosial-Ekoloji Mərkəzi və "Tusi-Bohm Planetarium"-un təşkilatçılığı, "Azərkosmos" ASC, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Nəsirəddin Tusi adına Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası, Milli Aviasiya Akademiyası, Beynəlxalq Astronomiya İttifaqının Azərbaycan Nümayəndəliyi və Bakı Dövlət Universitetinin tərəfdaşlığı ilə həyata keçirilib.

COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar virtual təşkil olunan yay məktəbinin əsas məqsədi astronomiya, astrofizika, ekologiya, biologiya, fizika, yaradıcı dizayn və mühəndislik sahələrində gənclərin bilik və bacarıqlarının artırılması, həmçinin yekunda astronomiya və astrofizika üzrə yüksək nəticə göstərən 50 məktəblidən ibarət "Azərbaycanın gələcək astronomlarının ilk kosmik komandası"nın yaradılmasından ibarət olub. Elmi potensial imkanlarını və tədqiqat bacarıqlarını artırmaq məqsədilə 2020-2021-ci tədris ili boyunca sözügedən komandanın beynəlxalq astronomiya, ekoloji layihə və olimpiadalarda iştirakı nəzərdə tutulur.

Yay məktəbinin proqramına "Kosmik biologiya", "Ulduzların həyatı", "Peyklər və Azərbaycanın peykləri", "Yeri kosmosdan öyrənmək", "Astronomiya", "Həyatımızdakı "Fizika"" kimi mövzular daxil edilib və "Azərkosmos" ASC-yə, Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasına və Milli Aviasiya Akademiyasına virtual turlar keçirilib.

5 gün ərzində keçirilən məktəblilərin virtual astronomt yay məktəbində Respublika Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzinin direktoru Firuzə Sultan-zadə, "Tusi-Bohm Planetarium"-un direktoru Famil Mustafa, Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasının direktoru Namiq Cəlilov, Bakı Dövlət Universitetinin astrofizika kafedrasının müdiri Kəmalə Alişeva və digər rəsmi şəxslər məruzələrlə çıxış ediblər.

Sözügedən yay məktəbi sosial şəbəkələrdə canlı yayımlanaraq gənclərin proqrama qoşulması və yararlanması üçün imkan yaradılıb. Proqrama Bakı ilə yanaşı respublikanın regionlarından da məktəblilər qoşulublar.

Nazir müavini məktəb açılışında iştirak edib

Sentyabrın 10-da Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Novxanı qəsəbəsi "Bağlar" massivində yerləşən Laçın rayonu 21 nömrəli tam orta məktəbin açılış mərasimi keçirilib.

Açılış mərasimində Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov, Laçın Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Nicat Həsənov və məktəb direktoru iştirak edib.

Açılışda qeyd olunub ki, sözügedən məktəb 264 şagird yerlikdir. Təhsil müəssisəsində 11 sinif və məktəbhazırlıq otağı, eləcə də 3 laboratoriya, fizika, kimya, informatika, hərbi hazırlıq və 2 texnologiya kabineti var. Məktəb üçün geniş və müasir idman zalı, kitabxana, həmçinin 162 yerlik akt zalı istifadəyə verilib. Məktəbdə 35 pedaqoji və 14 texniki işçi çalışır.

Açılış mərasimindən sonra qonaqlar məktəbin sinif otaqları, fənn kabinetləri, laboratoriya və idman zalı ilə tanış olublar.

Akkreditasiya üzrə təlimçi bazasına mütəxəssislər dəvət edilir

Təhsildə Keyfiyyət Təminatı Agentliyi ali təhsil müəssisələrinin akkreditasiyası və təhsildə keyfiyyət təminatı üzrə təlim keçəcək peşəkar mütəxəssislərdən ibarət "Təlimçi bazasına" təlimçilər dəvət edir.

Müraciət üçün Agentliyin internet saytının (tkta.edu.az) "Təlimçi bazası" bölməsinə daxil olaraq qeyd olunan keçid vasitəsilə

elektron qeydiyyatdan keçmək mümkündür. Seçilmiş namizədlər üçün yerli və beynəlxalq keyfiyyət təminatı ekspertləri tərəfindən müvafiq təlimlər təşkil ediləcək və təlimlərdə yüksək nəticə göstərmiş namizədlər sertifikatla təltif olunacaqlar. Yalnız sertifikat əldə etmiş namizədlər TKTA-nın təlimçi bazasına daxil ediləcək.

Qeyd edək ki, Təhsildə Keyfiyyət Təminatı Agentliyi Azərbaycan Respublikası ərə-

zində ali təhsil sahəsində fəaliyyət göstərən təhsil müəssisələrinin akkreditasiya proseslərini təşkil edir. Akkreditasiya zamanı təhsil müəssisələri və proqramlarının qiymətləndirilməsi müstəqil Akkreditasiya Komissiyası tərəfindən icra olunur. Akkreditasiya Komissiyasının üzvləri yerli və xarici təhsildə keyfiyyət təminatı mütəxəssislərinin, sahə üzrə elmi işçilərin, əmək bazarının və təhsilalanların nümayəndələri sırasında seçilir.

İmişli rayonunda məktəb açılışı

Sentyabrın 10-da İmişli rayonu Muradxanlı kənd tam orta məktəbinin açılış mərasimi keçirilib.

Mərasimə Təhsil Nazirliyinin Aparat rəhbərinin müavini Fərziyə Qədiri, İmişli Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Elçin Rzayev, İmişli Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Ələmdar Quliyev iştirak edib.

Bildirilib ki, iki mərtəbədə ibarət təhsil müəssisəsi 264 şagird üçün nəzərdə tutulub. 11 sinif otağından ibarət tədris otağında bütün fənn kabinetləri, kitabxana, kompüter otağı, 3 laboratoriya, akt və idman zalı fəaliyyət göstərir. Təhsil müəssisəsi müasir istilik və işıqlandırma sistemi ilə təchiz edilib. Yeni məktəb binasının həyatında qazanxana və su çənləri də inşa olunub.

Açılış mərasimindən sonra qonaqlar məktəbdə yaradılmış şəraitlə tanış olublar.

← Əvvəli səh.1

Ruhiyə DAŞSALAHLI

Bakıda yaşayan və burada da işləmək istəyən gənc namizəd imtahan suallarından danışıb: "Müəllimlərin işə qəbulu üzrə imtahanda ilk dəfə 2017-ci ildə iştirak etmişdim və 52 bal toplayaraq müvəqqəti müqavilə ilə işə başladım. Bu dəfə imtahanda sualların qoyuluşu çox xoşuma gəldi. Xüsusən, kurikulumdan suallar insana özünü sinifdə, həmin situasiyada hiss etdirirdi. İxtisasla bağlı suallar da düşündürücü idi".

Onu mümkün olan ən yüksək nəticədən məhrum edən hansı sual olduğunu isə bilmir: "59 balı görəndə gözümdə heç nə görünmədi. Sevdiyimdən durub imtahan zalını tərk etdim və mənə bunu bilmək üçün yaradılan imkandan yararlanmadım. Ancaq elə düşünürəm ki, ixtisas suallarından birində səhvə yol verməmişəm".

ADPU məzunu Elnurə Bəşirli isə "Riyaziyyat və informatika müəllimliyi" ixtisası üzrə təhsil alıb. 2019-cu ildə müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqəyə qatılıb və riyaziyyat fənni üzrə test imtahanında 53 bal toplayaraq müddətli müqavilə ilə Bakı şəhəri 308 nömrəli tam orta məktəbdə riyaziyyat müəllimi işləyib. Bu il informatika fənni üzrə imtahan verərək 58 bal toplayıb: "Bu il məntiqlə bağlı suallar olmadıqından hazırlıq xeyli asanlaşdı. Düz-

dür, əvəzində kurikulumla bağlı sualların sayı artdı. Buna baxmayaraq, düşünürəm ki, imtahanlara hazırlaşmaq daha asan oldu. İki suala cavab verərkən yanlış yol vermişdim. Bir sual ixtisasdan, bir sual da kurikulumdan səhv cavablandırmışam. İmtahanın vaxtına 15 dəqiqə qalmış bitirmişdim. Səhvlərimi görə bilmək üçün 15 dəqiqə gözlədim. Səhv olmaması üçün dəfələrlə yoxlamışdım. Buna baxmayaraq, heç ehtimal vermədiyim halda 2 səhvim oldu".

10 fənn üzrə vakansiya

Beləliklə, sentyabrın 8-də müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqənin test mərhələsi başa çatdı və apelyasiya mərhələsi yekunlaşan fənlər üzrə namizədlər üçün vakansiya seçiminə start verildi. Təhsil Nazirliyi İnsan resursları şöbəsinin müdiri Eşqi Bağirovun sözlərinə görə, 10 fənn üzrə namizədlər iki gün davam edən bu mərhələdə 8 vakant yer seçdilər: "Müəllimlə-

Arzu Məmmədova

rin işə qəbulu müsabiqəsində apelyasiya müraciətləri başa çatan fənlər üzrə keçid balları artıq müəyyən edilərək açıqlanıb. Digər fənlər üzrə də apelyasiya müraciətlərinə baxılma prosesi başa çatdıqca keçid balları elan ediləcək və vakant yerlərin seçiminə start verilməkdir".

Elnurə Bəşirli

Apelyasiya şikayəti suallarla bağlıdır

Avqustun 24-dən etibarən namizədlərə şəxsi səhifələrinə daxil olaraq apelyasiya müraciəti etmək imkanı yaradılıb. Apelyasiya ilə bağlı məlumat verən E.Bağirov

Test imtahanları bitdi, vakansiya seçimi başladı

qeyd edib ki, şikayətlər əsasən suallarla bağlıdır. Müraciətlərin əksəriyyəti təsdiqini tapmayıb. Əsaslı müraciətlərlə bağlı isə namizədlərin nəticələrində dəyişiklik edilir: "Əsaslı şikayətlər ümumi sualların sayının heç 1 faizini təşkil etmir. Belə müraciətlər dəyərləndirilir və namizədlər yenilənmiş nəticələrlə vakant yerlərin seçiminə qatıla bilərlər".

Namizədlərin yerləşdirilməsi

Müəllimlərin işə qəbulu üzrə vakansiya seçimi başa çatdıqdan sonra keçid balını toplamış namizədlərin yerləşdirilməsi elektron şəkildə, ərizələrində qeyd etdikləri seçim ardicilliyi gözlənilməklə həyata keçiriləcək.

İmtahan nəticəsi və seçdiyi vakant yer eyni olan iki və ya daha çox namizədin elektron yerləşdirilməsi zamanı 5 meyar üzrə müəyyən olunmuş əmsallar mərhələli şəkildə həmin namizədlərin imtahan nəticəsinin kəsr hissəsinə əlavə ediləcək.

Belə ki, yalnız yuxarıda qeyd olunan hallarda namizədlərin imtahan nəticəsinə ilk növbədə ixtisas balı, daha sonra isə mərhələli şəkildə təhsil göstəricisi, təhsil haqqında sənədi, pedaqoji stajı və yaşayış yerinə uyğun olaraq əmsal tətbiq ediləcək.

Bundan sonrakı mərhələdə elektron qaydada yerləşdirmə aparılacaq və vakant yerləri tutmaq hüququ olan namizədlərə məlumat verilməkdir.

Müəllimlərin işə qəbulu müsabiqəsində yüksək nəticə göstərənlər

Kimya fənni üzrə

Riyaziyyat fənni üzrə

Texnologiya fənni üzrə

Fizika fənni üzrə

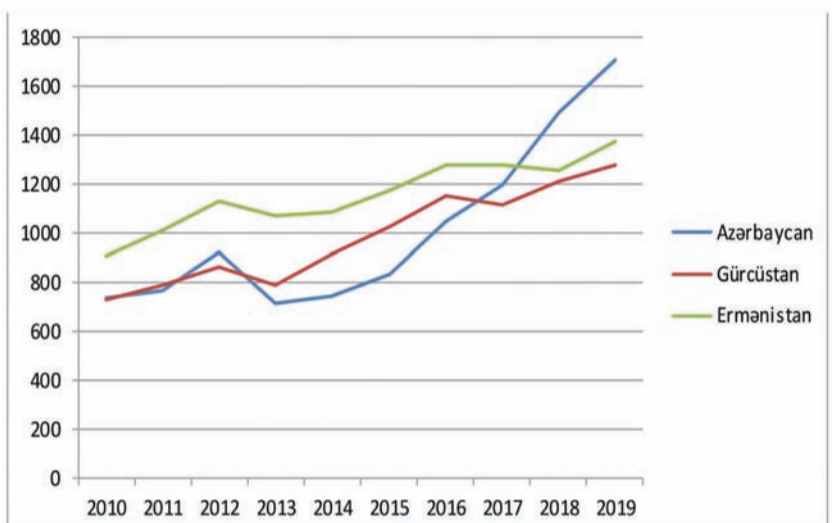

Azərbaycan publikasiya aktivliyində liderdir

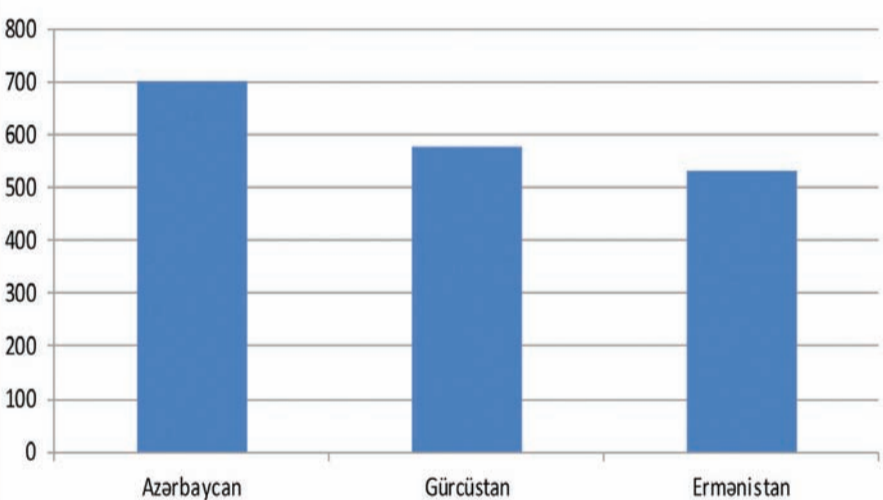
Ölkəmizdə il ərzində 871 elmi publikasiya nəşr edilib

Web of Science™ bazasına daxil olan nəşrlərin sayına görə Cənubi Qafqaz ölkələrinin müqayisəsi (2010-2019-cu illər üzrə)

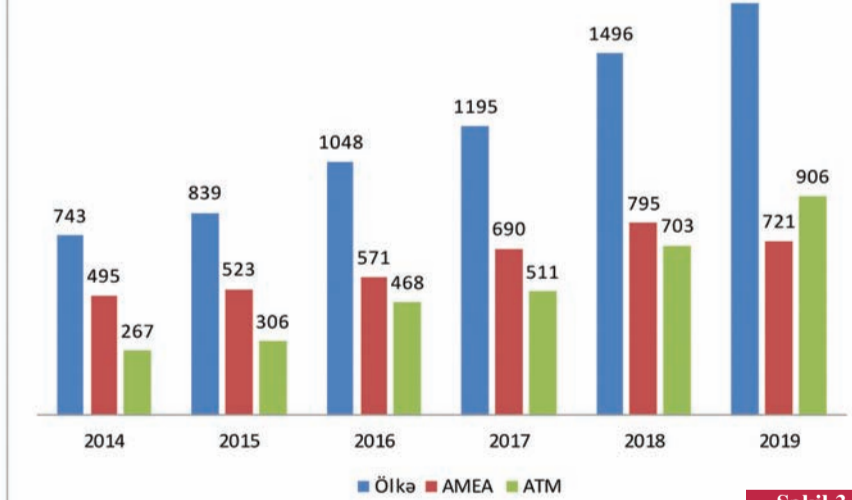
Şəkil 1

2020-ci il üzrə olan ilkin publikasiyaların sayı

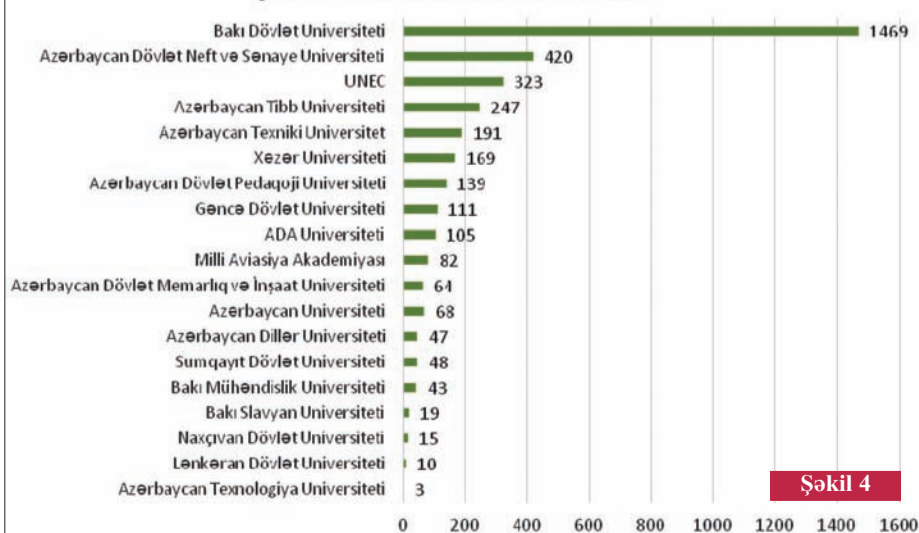
Şəkil 2

AMEA və ATM-lərin publikasiya nəticələrinin müqayisəli təhlili: Ölkə konteksti 2014-2019-cu illər

Şəkil 3

2015-2020-ci illər Publikasiya aktivliyinə görə yerli ATM-lərin sıralanması

Şəkil 4

Oruc MUSTAFAYEV

Təhsil Nazirliyi ilə dünyanın ən böyük elektron elmi-analitik informasiya bazası olan "Clarivate Analytics" şirkəti arasında əməkdaşlığın nəticələrinə əsasən son illərdə Azərbaycan Respublikasında elm və təhsil müəssisələrinin dünyanın aparıcı elmi-metrik bazası olan Web of Science-ə çıxışı, yerli alim və tədqiqatçıların əzmi və zəhməti nəticəsində elmi məsuldarlıq nəzərəcarpacaq dərəcədə artıb və elmi tədqiqat işlərinin effektivliyi xeyli yüksəlib.

"Clarivate Analytics" şirkətinin Azərbaycan, Ukrayna, Gürcüstan üzrə rəsmi nümayəndəsi Sevinc Cəfərovanın aldığı məlumat əsasında, Azərbaycan 2019-cu ildə Web of Science™ bazasına daxil olan nəşrlərin sayına görə Cənubi Qafqaz ölkələri arasında liderdir. Belə ki, 2019-cu ildə Web of Science indeksli elmi tədqiqat işlərinin ümumi çəkisinə və nəşr aktivliyinin son 3 ildə artım dinamikasına görə Azərbaycan Cənubi Qafqaz ölkələri arasında birinciliyini qoruyub. Bu günə olan məlumata əsasən, Web of Science elmi bazasında 2019-cu

ildə Azərbaycan üzrə 1724 elmi tədqiqat işi qeydə alınıb. Qeyd edək ki, analoji rəqəm Ermənistan üçün 1396, Gürcüstan üçün isə 1302 təşkil edir.

Son on ildə Cənubi Qafqaz ölkələrinin nəşr aktivliyinin müqayisəsinə aşağıdakı qrafikdən görmək olar (şəkil 1).

Cari ilin publikasiya aktivliyindən bəhs edərkən 2020-ci il üzrə də ilkin olaraq bazaya yerləşdirilən nəşrlərə əsaslanaraq Azərbaycanın Cənubi Qafqaz ölkələri arasında lider olduğunu bir daha söyləmək olar. Belə ki, Azərbaycanda son aylar ərzində 871, Gürcüstanda 577, Ermənistanda isə 531 elmi publikasiya nəşr edilib. Qeyd edək ki, bu rəqəmlər dinamikdir və hər gün dəyişir (şəkil 2).

Ölkə kontekstində ali təhsil müəssisələrinin və AMEA-nın son 6 ildə publikasiya aktivliyinin müqayisəli təhlilini aşağıdakı qrafikdən görmək olar (şəkil 3).

2020-ci ilin iyun ayına olan statistika əsasında, 2019-cu ildə respublika üzrə ümumi publikasiya çəkisinin təxminən 53%-i ali təhsil müəssisələrinin payına düşüb (şəkil 4).

"Clarivate Analytics" - əməkdaşlığın 5 ili

Azərbaycanda rəqabətə davamlı insan kapitalının yetişdirilməsi ölkəmizin təhsil sistemi qarşısında mühüm vəzifələr qoyur. Bu vəzifə ölkənin inkişaf konsepsiyasında xüsusi istiqamət kimi də öz əksini tapıb. Bu zərurəti nəzərə alan Təhsil Nazirliyi Azərbaycanda elmi fəaliyyətin inkişafına, onun keyfiyyət səviyyəsinin yüksəlməsinə və ölkəmizin elmi nüfuzunun dünyada gücləndirilməsinə nail olmaq üçün 2015-ci il dekabrın 22-də dünyada məşhur elmi platforma olan Thomson Reuters (indiki Clarivate Analytics) şirkətinin Elmi tədqiqatlar və intellektual mülkiyyət şöbəsi ilə əməkdaşlıq müqaviləsi imzalayıb. Artıq Azərbaycan elminin dünyada nüfuzunun yüksəldilməsində mühüm rol oynamış müqavilənin imzalanmasından 5 il keçir.

Bu illər ərzində Clarivate Analytics elmi bazasına çıxış və bu qurumla əməkdaşlıq Azərbaycanda elmin inkişafına güclü tökan verib, beynəlxalq əməkdaşlığın inkişafına, yerli tədqiqatçıların nəşrlərinin sayının artmasına imkan yaradıb.

Hazırda Təhsil Nazirliyinin "InCites™" bazasına çıxışı vardır.

Azərbaycanın 40 ali təhsil müəssisəsi Təhsil Nazirliyinin sifarişində dünyada məşhur elmi istinad indeksi olan "Clarivate Analytics Web of Science®" platformasına ("Science Citation Index Expanded®" (Təbiət elmləri üzrə məlumat bazası), "Social Sciences Citation Index®" (İctimai elmlər üzrə məlumat bazası), "Arts and Humanities Citation Index®" (İncəsənət və humanitar elmlər üzrə məlumat bazası), "Conference Proceedings Citation Index®" (Konfrans, konvensiya, simpozium, kollokvium və "dəyirmi masa"ların materialları üzrə məlumat bazası) tam çıxış əldə edib.

"Clarivate Analytics InCites™" dünya ali təhsil müəssisələri və elmi dairələrinin fəaliyyətinin məsuldarlığını təhlil etmək imkanı verən elmi tədqiqatların qiymətləndirilmə alətidir. Hazırda "InCites™" platforması dünyanın 7000-dən artıq tanınmış universiteti, tədqiqat institutu, dövlət qurumu və şirkəti tərəfindən istifadə olunur.

Clarivate Analytics-in əməkdaşları tərəfindən Təhsil Nazirliyi nəzdində olan bütün ali məktəblər-

- Azərbaycan 2019-cu ildə Web of Science™ bazasına daxil olan nəşrlərin sayına görə Cənubi Qafqaz ölkələri arasında liderdir. Belə ki, 2019-cu ildə Web of Science indeksli elmi tədqiqat işlərinin ümumi çəkisinə və nəşr aktivliyinin son 3 ildə artım dinamikasına görə Azərbaycan Cənubi Qafqaz ölkələri arasında birinciliyini qoruyub.
- Web of Science elmi bazasında 2019-cu ildə Azərbaycan üzrə 1724 elmi tədqiqat işi qeydə alınıb. Qeyd edək ki, analoji rəqəm Ermənistan üçün 1396, Gürcüstan üçün isə 1302 təşkil edir.
- 2020-ci ilin iyun ayına olan statistika əsasında, 2019-cu ildə respublika üzrə ümumi publikasiya çəkisinin təxminən 53%-i ali təhsil müəssisələrinin payına düşüb.
- "Web of Science®" platforması məlumatlarının təhlili ali təhsil müəssisələrinə tədqiqatların daha səmərəli istiqamətlərini müəyyən etməyə və uğurlu inkişaf strategiyalarının qurulmasına xidmət edir.

də 100-dən çox təlim təşkil olunub. Seminarlarda yerli koordinatorların və ekspertlərin yetişdirilməsinə diqqət ayrılıb. Elmi bazadan istifadə aktivliyi, bazadan istifadə, alimlərin elmi-tədqiqat trendində qalması vacibliyi nəzərə alınaraq publikasiyaların davamlı artımını təmin etmək məqsədilə universitetlərimizdə sertifikatlaşma proqramları keçirilib.

"Web of Science®" platforması məlumatlarının təhlili ali təhsil müəssisələrinə tədqiqatların daha səmərəli istiqamətlərini müəyyən etməyə və uğurlu inkişaf strategiyalarının qurulmasına xidmət edir.

700 bal toplayanlar

“Məqsədım Vətənimə xeyir verə biləcəm peşəkar kadr olmaqdır”

Əslində, I ixtisas qrupu üzrə 12 nəfər 400 bal toplamaqla ən yüksək nəticə göstərmişəm. Ancaq Xırdalan şəhəri, I nömrəli tam orta məktəbin məzunu Hüseyin Abdullayev imtahanın I mərhələsində də mümkün olan ən yüksək – 300 bal toplayıb və beləliklə, hər iki mərhələnin cəminə görə maksimal nəticə əldə edib.

Hüseyin Ağsuda anadan olub. Hazırda Xırdalan şəhərində yaşayır. Xırdalan şəhər I nömrəli tam orta məktəbin məzunudur. H.Abdullayevin sözlərinə görə, məhz kitablara olan sevgisinin sayəsində intellektuallığını artırır: “İntellektual oyunlarda iştirak etmişəm. “Əlaçı” televiziya verilişində 2 dəfə diplom qazanmışam, 9-cu mövsümün respublika çempionuyam. “Xəmsə” intellektual oyununda 7-ci çempionatın iştirakçısı olmuşam”.

Onun üçün imtahanların birinci mərhələsi daha həyəcanlı olub: “Buraxılış imtahanlarına nisbətən qəbul imtahanı daha

Hüseyin Abdullayev

az gərgin keçdi. 700 balı hədəflədiyim üçün mənə görə ən çətin iş 300 balı toplamaq idi. 400 balı toplayacağıma əmin idim. Texniki fənlərdə özümə daha çox güvənirdim”.

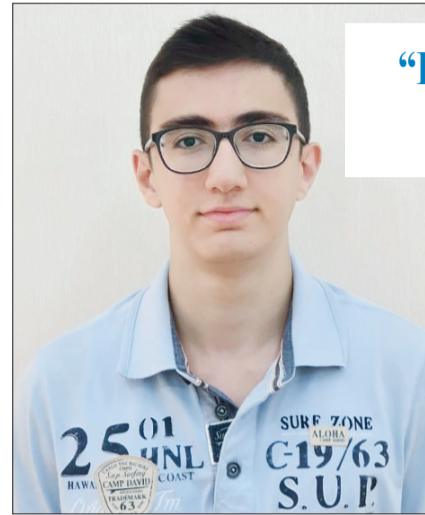
Maraqlıdır, imtahanların birinci mərhələsində onu qorxudan nə olub? Hüseyinin güvəndiyi fənn ingilis dili olub: “Dilimi sevirəm. Əsla həvəssiz yanaşmamışam öyrənməyə. Sadəcə, yeni sistemlə mətnlər də ol-

Ruhiyyə DASSALAHLI

2020-2021-ci tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinə keçirilən qəbul imtahanlarının nəticələrinə görə, 2 nəfər mümkün olan ən yüksək bal topladı. Onlardan biri – I ixtisas qrupu üzrə imtahan və-rən Xırdalan şəhəri, I nömrəli tam orta məktəbin məzunu Hüseyin Abdullayev, digəri III ixtisas qrupu üzrə maksimum nəticə əldə edən Binəqədi rayonu 276 nömrəli tam orta məktəbin məzunu Əziz Kərimlidir.

duğu üçün açıq suallar məni narahat edirdi. İngilis dilinə isə xüsusi güvənirdim. Suallar konkret qoyulur”.

H.Abdullayevin gələcəklə bağlı çoxlu planları var. “Məqsədsiz gəmi sahilə çıxma bilməz”, – deyir. Odur ki, qarşısına məqsəd qoyub: “Başlıca məqsədım informasiya təhlükəsizliyi ixtisasında özümü inkişaf etdirib Vətənimə xeyir verə biləcəm qədər peşəkar kadr olmaqdır. Yaxşı mütəxəssis olmaq

Əziz Kərimli

üçün cızdığım yol Bakı Ali Neft Məktəbindən keçir. Mükəmməl universitetlərdən biri olduğuna və orada yaxşı mütəxəssis kimi yetişəcəyimə şübhəm yoxdur. Məncə, insanda həvəs və zəhmət olandan sonra bütün çətinliklər aradan qalxır. Mən də imtahanlarda olduğu kimi, həyatda – gələcək məqsədlərim yolunda bütün çətinlikləri əzmimlə aradan qaldıracağam”.

“Daha bacarıqlı hüquqşünas olacağıma inanıram”

İmtahanda III ixtisas qrupu üzrə ən yüksək nəticəni Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu 276 nömrəli tam orta məktəbin məzunu Əziz Kərimli göstərib. İmtahanın birinci mərhələsində 300 bal toplamaqla mümkün olan ən yüksək nəticəni göstərən Əziz Kərimli ikinci imtahanda da 400 balla bu uğurunu təkrarlayıb. Bununla da, o, hər iki mərhələnin cəminə görə maksimum nəticə göstərmişdir.

700 bal toplayaraq tələbə adını qazanan Əziz Kərimli həm də respublika fənn olimpiadalarının qalibidir. Ötən il Azərbaycan dili və ədəbiyyat fənni üzrə RFO-da üçüncü, bu il isə birinci yeri tutub: “Olimpiadaya da, qəbul imtahanlarına da məktəbdə hazırlaşdım. Vaxtı düzgün böldükdən və çox çalışdıqdan sonra uğur qazanmaq çətin olmur”.

Əziz ADA Universitetində oxuyacaq: “Hüquqşünaslıq ixtisası üzrə təhsil almaq istəyirəm. ADA-nı universitetdəki mühitə görə seçdim. Bu mühitdə təhsil alsam, daha bacarıqlı hüquqşünas olacağıma inanıram”.

Növbəti tədris ilinə son hazırlıqlar gedir. Bir neçə gün sonra başlayacaq 2020-2021-ci tədris ilinə ötən ilin nəticələrini ümumiləşdirdikdən sonra hazırlanmış yeni yol xəritəsi ilə yola düşürük.

Bəs, ötən dərs ilinin nəticələri nədən ibarətdir? Olimpiadalarda uğurlar, beynəlxalq elm yarışlarından ölkəmizə gələn medallar, parlaq qələbələr, böyük nailiyyətlər. Bütün bunları ölkə təhsilinin adına məhz Azərbaycan məktəbliləri yazdı. Məktəbdə öyrəndiklərini yarış və müsabiqələrdə təsdiq edən o gənclərin sırasında Bakı məktəblilərinin çəkisi xüsusilə böyükdür. Ölkə məktəbliləri arasında seçilən həmin şagirdlər öncə öz məktəblərində fərqləndilər. Bu fərq aldıkları təhsil sənədində – attestatında da əksini tapdı.

Ruhiyyə DASSALAHLI

Fərqlənmə attestatı kimlərə verilir?

Ümumi orta təhsil və tam orta təhsil haqqında fərqlənmə attestatları müəyyən tələblərə uyğun gələn məzunlara verilir. Bu tələblərə məzunların ümumi orta və ya tam orta təhsil səviyyələrində oxuduğu müddətdə nümunəvi davranışı ilə fərqlənməsi, bütün fənlərdən attestata yazılan illik (yekun) qiymətlərinin 5 (beş) olması; ümumi orta təhsil səviyyəsində buraxılış imtahanlarında hər bir fənn üzrə ən azı 75 (yetmiş beş) bal toplaması, tam orta təhsil səviyyəsində buraxılış imtahanlarında hər bir fənn üzrə 5 (beş) qiymət alması (ən azı 75 (yetmiş beş) bal toplaması) daxildir.

1000-ə yaxın Bakı məktəblisi fərqləndi

2018-ci ildən qüvvədə olan bu qaydalara uyğun olaraq hər il yüzlərlə şagird məktəb illərində göstərdiyi nümunəvi davranışı və topladığı akademik göstəricilərə görə fərqləndirilir. Bu da məktəblilərin oxumağa həvəsinin artırılması, təhsilin stimullaşdırılması baxımından önəmli addım hesab edilir.

2019-2020-ci tədris ilinin sonunda Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin tabeliyindəki ümumi təhsil müəssisələrinin 975 məzunu məktəbi fərqlənmə attestatı ilə bitirib. Belə ki, onlardan 491 nəfər ümumi orta təhsil səviyyəsində, 484 nəfər isə tam orta təhsil səviyyəsində fərqlənmə attestatı ilə başa vurub.

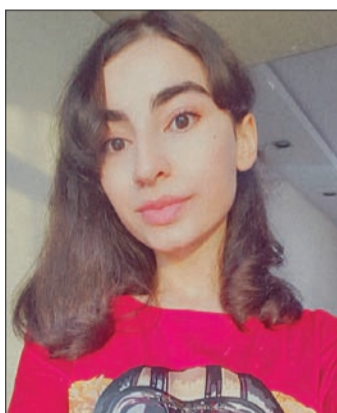
Xatırladaq ki, məzunlara ümumi orta təhsil haqqında və ya tam orta təhsil haqqında fərqlənmə attestatlarının verilməsi məsələsinə sinif rəhbərinin təqdimatı əsasında məktəbin pedaqoji şurasında baxılır və müvafiq qərar qəbul edilir. Ümumi orta təhsil haqqında və ya tam orta təhsil haqqında fərqlənmə attestatlarının verilməsi məktəb direktorunun təqdimatına əsasən, məktəbin təbə olduğu təhsil idarəetmə orqanının əmri ilə rəsmiləşdirilir.

“Nəticələrimin yaxşı olacağına əmin idim”

Fidan Quliyeva bu il ümumi orta təhsil səviyyəsini fərqlənmə attestatı ilə bitirən

Fidan Quliyeva

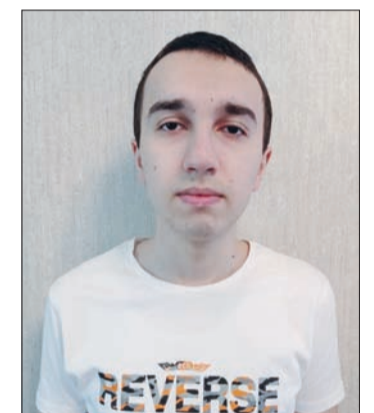
Pəri Nudirəliyeva

Murad Təhməzli

Həsənbala Əliyev

Məhəmməd Ağakışiyev

məktəblilərdən biri olub. 15 yaşlı şagird Bakıdakı 319 nömrəli tam orta məktəbin 9-cu sinfindədir. Dediynə görə, musiqi dinləməyi və filmlərə baxmağı sevir: “İngilis dilini çox həvəslə öyrənirəm. Həyatda gördüyümüz bir çox halın, hadisənin izahını verən fizikanı çox sevirəm. Boş vaxtlarımda onlayn kitablar oxuyuram”.

Məktəbdə fəal şagirdlərdən olan Fidan Quliyeva şeir müsabiqələrində iştirak edir, gənclər evində könüllü fəaliyyət göstərir: “Buraxılış imtahanında nəticələrimin yaxşı olacağına əmin idim. Ancaq özümə də qədər yüksək nəticə də gözləyirdim. Bu nəticəm və məktəbin fərqləndirməsi məni xüsusilə fərqləndirdi. Növbəti tədris ilində bütün fənləri həvəslə oxuyub iki il sonra və-rəcəyimi buraxılış və qəbul imtahanlarında da yüksək nəticələr əldə etməyə çalışacağam. XI sinfi də fərqlənmə attestatı ilə bitirmək istəyirəm”.

X sinif şagirdinin məktəbdən sonrakı hədəfləri də bəllidir: “Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetində oxumaq istəyirəm. Yüksək nəticə göstərməliyəm ki, burada ödənişsiz təhsil ala bilim. Gələcəkdə ya neft-qaz, ya da kimya mühəndisi olmaq istəyirəm”.

“Peşəkar mühasibatçı olmaq istəyirəm”

Pəri Nudirəliyeva tam orta təhsil səviyyəsini fərqlənmə attestatı ilə yekunlaşdı. 202 nömrəli tam orta məktəbin şagirdi məktəblərarası olimpiadaların iştirakçısıdır. 600-dən yuxarı bal toplayan abituriyentlərdəndir:

“Məktəbdə humanitar fənləri, xüsusilə tarixi və coğrafiyanı həvəslə oxuyurdum. Bunda da daha çox müəllimlərimin rolu olduğunu düşünürəm. Xüsusən, tarix müəllimim Nürəddin müəllimi çox sevirdim. Ancaq bütün fənlər, o cümlədən texniki fənləri də öyrənməyə çalışırdım. Axı, həyatda bizə nəyin lazım olacağını əvvəlcədən bilmirik. Ona görə də bacardığım qədər bütün fənlər üzrə biliyimi artırmağa, dərslərimdə uğurlu olmağa çalışırdım”.

Pəri Nudirəliyeva qarşısına məqsəd qoyub: “II ixtisas qrupu üzrə hazırlaşmışam. Buraxılış imtahanından 268, qəbul imtahanından 337 bal topladım. Peşəkar mühasibatçı olmaq istəyirəm”.

Bu uğurunu ali məktəbdə də davam etdirəcək

17 yaşlı Murad Təhməzli C.Cabbarlı adına 187 nömrəli tam orta məktəbin şagirdidir. Məktəbi fərqlənmə attestatı ilə bitirməyini təhsildə qazandığı ən böyük nailiyyət hesab edir. Bu uğurunu ali məktəbdə də davam etdirmək niyyətindədir: “I ixtisas qrupu üzrə imtahanlarda iştirak etdim. Ümumi – hər iki imtahanın nəticələrinə görə 618 bal yığmışam. Arzum BANM və ya ADA Universitetində təhsil almaq idi. ADA-ya hazırlaşsam. Kompüter mənim ən böyük maraq obyektidir. Kod yazmaq, kompüterdə müxtəlif əməliyyatlar aparmaq xoşuma gəlir. Düşünürəm ki, ADA Universitetində təhsil alaraq bu arzum reallaşdıracağam və bacarıqlı kompüter mütəxəssisi olacağam”.

“Məqsədım gedən yolda əzmlə çalışdım”

Həsənbala Əliyev isə A.Səfərov adına 114 nömrəli tam orta məktəbin uğurlu məzunlarındandır. Məktəbdə yaradılan texniki və təbii təmamiyyətli sinifdə təhsil alıb: “11-ci sinifdə dərslərə daha çox vaxt ayırdığımdan son bir ildə başqa heç bir işlə məşğul ola bilmədim. Asudə vaxtlarımda müalicə etməyi, rəsm çəkməyi, kompüter oyunları oynamağı sevirəm. Anam və bacımın kitab alışı-verişinə getməyə hər zaman ən sevimli məşğuliyyətim olub”.

Həsənbala Əliyevin həyatdakı ən vacib hədəfi öz problemlərindən doğub: “Uşaqlığımda gözümdə problem vardı. Müalicə məqsədi ilə akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinə gəldim. Elə o vaxt minlərlə insanın gözüne nur bəxş edən bu gözəl peşə sahiblərini tanıdım. Onların işi və xəstəxanada olan mühit çox xoşuma gəldi. Onlardan biri olmağı arzulamağa başladım. Sonra bu arzum hədəfimə çevrildi və həkim olmağı qərara aldım. Məqsədım gedən yolda əzmlə çalışdım. Daha çox oxumaqdan, daha artıq öyrənməkdən bezmədim. Çünki bilirdim ki, qarşımdakı məqsədım böyükdür. Əzmlə çalışmasam, nail olmağım çətin olacaqdı. Pandemiya səbəbindən ölkəmizdə yaranan vəziyyəti də imkana çevirdim. Dərslər təxirə düşdü və mən bu vaxtı səmərəli istifadə edərək uğur qazandım”.

Fəal şagird olan Həsənbala Əliyev biologiya fənni üzrə respublika fənn olimpiadasının iştirakçısı olub. İstedadlı şagird kimi diqqəti həmişə cəlb edib: “2012-ci ilə qap

olunan “İstedad sorasında” kitabında haqqında məqalə yazılıb. Bu yazı məni çox həvəsləndirmişdi”.

H.Əliyev riyaziyyat və biologiyani çox sevir. Ancaq bütün fənlərə həvəslə yanaşıb: “Hər fənnə qarşı məsuliyyətlə yanaşmışam. V sinifdə olarkən müəllimimin mənə etdiyi zərəfatı isə heç unutmuram. Ana dili və ədəbiyyatdan BSQ keçirilmişdi. Nəticəsini bilmək üçün həyəcanlanırdım. Müəllimim mənə “3” aldığımı dedi. O anki hisslərimi sözlə ifadə edə bilmirdim. Ancaq müəllimim sonradan zərəfat etdiyini, bütün sualları doğru cavablandırtdığını, 100 faiz nəticə göstərdiyimi dedi. Zərəfatdan ələ təsirlənmişdim ki, uğuruma görə iqiqat-üçqat sevinişdim”.

Aldığı ikinci fərqlənmə attestatı da birinci qədər dəyərlidir

İbtidai təhsilini Ağstafa rayonunda alan Məhəmməd Ağakışiyev təhsilini 5-ci sinifdən Bakının Nizami rayonundakı 229 nömrəli tam orta məktəbdə davam etdirib. Fərqlənmə attestatını artıq ikinci dəfə alır: “IX sinfi də fərqlənmə attestatı ilə bitirmişəm. İlk dəfə bu, öz üzərimdə çalışmağım üçün motivasiya oldu. Bu dəfə də fərqlənmə attestatı aldım və ilk dəfə olduğu qədər dəyərlidir mənim üçün”.

Texniki fənləri – riyaziyyat, kimya, fizikanı və ingilis dilini çox sevdiyini deyən Məhəmməd Ağakışiyev Bakı Ali Neft Məktəbində informasiya təhlükəsizliyi üzrə təhsil almağı düşünür.

Fərqlənən məktəblilər

Onları fərqləndirən təhsil sənədi gələcək uğurları üçün motivasiyadır

Azərbaycanın 3 universiteti dünya reytingində

Oruc MUSTAFAYEV

Dünya universitetlərinin növbəti RUR beynəlxalq reytingi (RUR Reputation Rankings) açıqlanıb. Reytingdə dünyanın 80 ölkəsindən 930 ali təhsil müəssisəsi yer alıb.

Reytingin ön sırası dünyada ən çox tanınan üçlükdən - Harvard Universiteti, Massachusetts Texnologiya İnstitutu və Stanford Universitetindən təşkil olunub. Sıralamada dördüncü yeri Böyük Britaniyanın Kembriç Universiteti tutub. Reytingin beşinci pilləsində isə Kaliforni-

Reyting universitetlərin tədris və tədqiqat sahəsindəki nüfuzuna əsaslanır

ya Berkli və Oksford universitetləri qararlaşıb.

Asiyanın aparıcı universiteti ənənəvi olaraq reytingdə 14-cü yeri tutan Tokio Universitetidir. Sinqapur Milli Universiteti 19 - cu mövqedədir. Asiya liderlərinin üçlüyünü Yaponiyadan olan daha bir universitet - 25-ci sırada yerləşən Kyoto Universiteti

tamamlayıb.

Qeyd edək ki, Rusiya mənşəli RUR beynəlxalq reytingi mütəmadi olaraq yenilənən ilk qlobal reytingdir. Reyting dövrlərinin, abituriyentlərin və tələbələr, akademik ictimaiyyətin, universitet menecmentinin fərdi hədəflərə uyğun olaraq ali məktəblərin seçilməsinə dair qərar

qəbul etmək və qiymətləndirmək üçün yaradılıb.

Reyting iki göstəriciyə - universitetin tədris və tədqiqat sahəsindəki nüfuzuna əsaslanır. Clarivate Analytics şirkətinin elmi məlumatları əsasında tərtib olunan beynəlxalq RUR reytingində universitetlər 20 parametrlə qiymətləndirilir.

Bu reytingdə Azərbaycanın 3 ali təhsil müəssisəsi - Bakı Dövlət Universiteti (BDU), Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti (AzMİU), Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC) yer alıb. BDU 26.872 balla 621-ci, AzMİU 10.945 balla 725-ci, UNEC 6332 balla 786-cı yerdədir.

“Bizim reallığımız brend dünyası olduğundan, ağıl və istedadlar üçün onların mübarizəsi, markaların təsirinin qiymətləndirilməsi məsələsi qanunauyğundur. Bu məqsədlə də ayrıca olaraq dünya universitetlərinin RUR reytingi hazırlanıb”, - deyərək reyting tərtibçiləri bildiriblər.

- Reytingdə dünyanın 80 ölkəsindən 930 ali təhsil müəssisəsi yer alıb.
- Reytingin ön sırası dünyada ən çox tanınan üçlükdən - Harvard Universiteti, Massachusetts Texnologiya İnstitutu və Stanford Universitetindən təşkil olunub.
- Rusiya mənşəli RUR beynəlxalq reytingi mütəmadi olaraq yenilənən ilk qlobal reytingdir.
- Universitetlər 20 parametrlə qiymətləndirilir.
- BDU 26.872 balla 621-ci, AzMİU 10.945 balla 725-ci, UNEC 6332 balla 786-cı yerdədir.

Üç ali təhsil müəssisəsinin tələbələrinə də “Təhsil kartları” təqdim edilib

Ötən ilin noyabr ayından etibarən ölkənin bir sıra təhsil müəssisəsində tətbiq olunan “Təhsil kartı” layihəsinin əhatə dairəsi genişləndirilib.

Belə ki, Təhsil Nazirliyi, Mərkəzi Bank, “Mastercard” və Azərbaycan Beynəlxalq Bankının dəstəyi ilə həyata keçirilən layihə çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası, Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası və M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin (MDU) Bakı filialının tələbələrinə də təhsil kartları təqdim olunub.

Bununla əlaqədar 9 sentyabr tarixində təqdimat mərasimi keçirilib. Tədbirdə Təhsil Nazirliyi, Mərkəzi Bank, “Mastercard” və Azərbaycan Beynəlxalq Bankı, ali təhsil müəssisələrinin rəsmi nümayəndələri və tələbələr iştirak ediblər.

Tədbirdə bildirilib ki, “Təhsil kartı” vasitəsilə tələbələr öz təqaüdlərini alaçaq, ölkə daxilində və xaricdə istənilən ödənişlərini həyata keçirə biləcəklər. Təhsil kartının ön hissəsində tələbə haqqında məlumatlar, arxa hissəsində isə ödəniş kartının məlumatları əks olunur. Beləliklə, tələbələr bu kartdan universitetə, universitet kitabxanasına, oxu zallarına giriş üçün də istifadə edə biləcəklər. Həmçinin, təhsil kartı ilə aparılan ödənişlər zamanı tələbələr üçün xüsusi endirim kampaniyaları tətbiq olunacaq.

Qeyd edək ki, “2018-2020-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəqəmsal ödənişlərin genişləndirilməsi üzrə Dövlət Proqramı”nın icrası çərçivəsində həyata keçirilən layihə artıq 7 təhsil müəssisəsində tətbiq edilir və davamlı olaraq yeni təhsil müəssisələrinin qoşulması nəzərdə tutulur.

Azərbaycanlı rektor Türkiyənin Ali Təhsil Şurasının eksperti seçilib

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin (ADPU) rektoru, professor Cəfər Cəfərov Türkiyənin Ali Təhsil Şurasının xarici qiymətləndiricisi (ekspert) seçilib.

ADPU-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, Türkiyədə ali təhsildə keyfiyyət təminatından məsul yeganə dövlət qurumu olan Ali Təhsil Şurasının fəaliyyət strategiyası ali təhsildə keyfiyyət təminatı sisteminin qurulması, ali təhsil müəssisələrində bu sistemin inkişafına dəstək verilməsi, keyfiyyət mədəniyyətinin yayılmasının təşviqi və maraqlı tərəflər arasında əməkdaşlıq edərək əlaqələrin qurulmasına köməkçilik rolunu oynayacaq.

Türkiyənin Ali Təhsil Şurası müxtəlif ölkələrdən olan keyfiyyət təminatı sahəsində təcrübəli təhsil işçilərinin bilik və təcrübə mübadiləsi çərçivəsində bir platformada fəaliyyətini təmin edir. On üç üzvü olan qurum ali təhsil müəssisələrində təlim-tədris və tədqiqat fəaliyyətləri, eləcə də inzibati xidmətlərinin keyfiyyət səviyyələrinin milli və beynəlxalq keyfiyyət standartlarına uyğun qiymətləndirilməsini, daxili və xarici keyfiyyət təminatı, akkreditasiya prosesləri və müstəqil xarici qiymətləndirmə qurumlarının inkişaf etdirilməsi proseslərini həyata keçirir. Qurum ali təhsildə keyfiyyət qurumu

olaraq, növbəti Türkiyə ali təhsil müəssisələrinin təhsil keyfiyyətini artırmaq, eləcə də əməkdaşlıq etdiyi ölkələrin ali təhsil sistemləri ilə birgə məsafədən təhsilin nüfuz qazandığı bu dinamik prosədə keyfiyyət təminatını inkişaf etdirməyə xidmət edir.

Müxtəlif ölkələrdən təcrübəli təhsil işçilərinin xarici ekspert qismində iştirakı keyfiyyət təminatı sahəsində bilik və təcrübələrin paylaşılmasına, yeni əlaqələrin qurulmasına, təhsil və xarici qiymətləndirmə fəaliyyətlərinin daha da gücləndirilməsinə öz töhfəsini verəcək.

AzTU-da tədrislə bağlı yeni qaydalar tətbiq edilib

Azərbaycan Texniki Universitetində (AzTU) yeni tədris ilinə hazırlıq işləri aparılır.

İnstitutdan AZƏRTAC-a bildirilib ki, pandemiya səbəbindən dərslər onlayn formada başlayacaq. Ötən tədris ilinin ikinci semestrindən fərqli olaraq onlayn dərslərin texniki təminatı daha da təkmilləşdirilib. Dərslərin “Microsoft Teams” platforması üzərindən təşkili üçün lazımı hazırlıq işləri həyata keçirilib. Eyni zamanda, internet problemi olan tələbələrin onlayn dərslərə qoşulması üçün onlar internet paketi ilə təmin ediləcək.

AzTU-da müvafiq istiqamətdə tədrislə bağlı da yeni qaydalar tətbiq edilib. Belə ki, Türkiyənin OSTİM Texniki Universitetinin planı əsasında tədris 4 səviyyədə aparılacaq. AzTU-nun 2020-2030-cu illər üzrə strateji inkişaf planı hazırlanıb və görülməli işlər sənəddə qeyd olunan ardıcılıqla davam etdirilir.

UNEC-də sinxron və asinxron distant təhsil

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində (UNEC) distant təhsildə yeni-liklər tətbiq olunur.

UNEC-dən AZƏRTAC-a bildirilib ki, distant təhsilin keyfiyyətli olması məqsədilə dərslərin interaktiv qurulması, sillabusların simulyasiya xarakterli hazırlanması, sxemlərdən və modellərdən daha çox istifadə olunması, sərbəst işlərin qəbulu və qiymətləndirilməsinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər görülür. Eləcə də tələbələrin distant dərslərdə daha fəal iştirakının təmin edilməsi məqsədilə motivasiyaedici üsullar tətbiq olunur. Universitetdə sinxron və asinxron distant təhsilin tətbiqi istiqamətində yeni qaydalar hazırlanıb.

Koronavirus xəstəliyi (COVID-19) pandemiyası dünyanın hər yerində ailə həyatını tamamilə dəyişib. Məktəblərin bağlanması, məsafədən işləmək, fiziki məsafə saxlamaq – bunlar valideynlərin uyğunlaşması üçün həddindən artıq çoxdur. UNICEF-in təhsil üzrə qlobal rəhbəri Robert Cenkinz uşaqlarınızın evdə qaldığı müddətdə də təhsilini davam etdirmək üçün beş faydalı məsləhət təqdim edir.

Pandemiya müddətində uşaqlarınızın təhsilini davam etdirməsi üçün nə etməli?

Birlikdə rutin planlaşdırın

İnternet, televiziya və ya radio vasitəsilə izlənməsi mümkün olan, yaşa uyğun təhsil proqramlarını da özündə ehtiva edən rutin yaratmağa çalışın. Həmçinin, oyun və oxu vaxtını da rutinə daxil edin. Gündəlik fəaliyyətlərdən uşaqlarınızın öyrənməsi üçün imkan kimi istifadə edin. Mümkün hallarda bu planları birlikdə hazırlamağı unutmayın.

Azyaşlılar və uşaqlar üçün rutin və struktur yaratmaq son dərəcə vacib olsa da, bu dövrdə uşaqlarınızın müəyyən qədər dəyişikliyə ehtiyac duyduğunu da müşahidə edə bilərsiniz. Məşğələlərinizi dəyişin. Uşaqlarınızla bərabər hansısa onlayn təhsil proqramını yerinə yetirməyə çalışarkən onların narahat və həyəcanlı görünüşünü görsəniz, daha aktiv bir varianta keçin. Unutmayın ki, ev işlərinin birlikdə və təhlükəsiz şəkildə planlaşdırılması və yerinə yetirilməsi kiçik və böyük motorika funksiyalarının inkişafı üçün çox faydalıdır. Onların ehtiyaclarını mümkün qədər anlamağa çalışın və buna davam edin.

Səmimi söhbətlər edin

Uşaqlarınızı suallar verməyə və öz hisslərini sizə ifadə etməyə həvələndirin. Yadda saxlayın ki, uşaqlarınız stressə

UNICEF-in təhsil üzrə qlobal rəhbəri valideynlərə 5 faydalı məsləhət verir

fərqli reaksiyalar verə bilər. Buna görə də, səbirlə və anlayışlı olun. Uşağınızı bu məsələ barədə danışmağa dəvət edin. Onların artıq nələri bildiyini öyrənin və söhbəti onların yönləndirməsinə imkan verin. Gigiyenik qaydaları müzakirə edin. Müntəzəm və təmiz əl yuma kimi şeylərin vacibliyini aşılamaq üçün gündəlik məqamlardan istifadə edin. Təhlükəsiz bir mühitdə olduğunuzdan əmin olun və uşağınızın sərbəst danışmasına imkan verin. Rəsm çəkmək, hekayələr danışmaq və digər məşğələlər müzakirə açmağa kömək edə bilər.

Onları narahat edən məsələləri kəçiltməməyə və gözdə tutmamağa çalışın. Onların hisslərini qəbul edin və onları əmin edin ki, bu cür şeylərdən qorxmaq təbiidir. Diqqətinizi onlara tam yö-

nəltməklə, onları dinlədiyinizi nümayiş etdirin və onların istədikləri vaxt sizinlə və öz müəllimləri ilə danışa biləcəklərini başa düşdükələrindən əmin olun. Onları saxta xəbərlər barədə məlumatlandırın və UNICEF-in təlimatları kimi etibarlı informasiya mənbələrindən istifadə etməyə həvələndirin və bunu özünüdəxatırladın.

Tələsməyin

Qısa məşğələ sessiyaları ilə başlayın və onları tədricən uzadın. Hədəf 30 və ya 45 dəqiqəlik sessiyadırsa, 10 dəqiqəlik sessiyalarla başlayın və tədricən artırın. Sessiya müddətində onlayn və ya ekran vaxtını qeyri-onlayn məşğələlər və tapşırıqlarla birləşdirin.

Oruc MUSTAFAYEV

Uşaqlarınızın onlayn təhlükəsizliyini qoruyun

Rəqəmsal platformalar uşaqların öyrənməyə davam etməsi, oyunlarda iştirak etməsi və dostları ilə əlaqədə qalması üçün imkan yaradır. Lakin onlayn mühitdə iştirakın artması uşaqların təhlükəsizliyi, müdafiəsi və şəxsi həyatı ilə bağlı riskləri artırır. Uşaqlarınızla internet barədə söhbət aparın. Bu, onlara internetin necə işlədiyini, nələrə qarşı ehtiyatlı olmalı olduqlarını, istifadə etdikləri platformalarda (məsələn, video zənglər) adekvat davranış qaydalarını öyrənməkdə kömək edəcək.

İnternetin necə, nə zaman və harada istifadə edilə biləcəyinə dair qaydalar müəyyən edin. Onlayn riskləri azaltmaq üçün xüsusilə azyaşlı uşaqların istifadə etdiyi cihazlarda valideyn nəzarəti vasitələrini aktivləşdirin. Birlikdə istirahət üçün adekvat onlayn alətləri müəyyən edin. Kiber-bullinq və ya qeyri-adekvat onlayn kontentə gəldikdə, bu hallarla bağlı şikayət etmək üçün məktəb üzrə və digər yerli şikayət/məlumatvermə mexanizmlərindən xəbər-

dar olun. Unutmayın ki, uşaqların və ya azyaşlıların rəqəmsal təhsil platformasına daxil olmaq üçün özlərinin şəkillərini və ya digər şəxsi məlumatlarını paylaşmaları tələb olunmur.

Mütəmadi olaraq məlumat ala bilmək, suallar vermək və məsləhətlər almaq üçün uşağınızın müəllimi ilə necə əlaqədə qala biləcəyinizi öyrənin. Valideyn qrupları və ya icma qrupları da bir-birinizə evdə təhsillə bağlı dəstək göstərmək üçün faydalı üsul ola bilər.

dar olun. Unutmayın ki, uşaqların və ya azyaşlıların rəqəmsal təhsil platformasına daxil olmaq üçün özlərinin şəkillərini və ya digər şəxsi məlumatlarını paylaşmaları tələb olunmur.

Uşaqlarınızın təhsil aldığı müəssisə ilə əlaqədə olun

Mütəmadi olaraq məlumat ala bilmək, suallar vermək və məsləhətlər almaq üçün uşağınızın müəllimi ilə necə əlaqədə qala biləcəyinizi öyrənin. Valideyn qrupları və ya icma qrupları da bir-birinizə evdə təhsillə bağlı dəstək göstərmək üçün faydalı üsul ola bilər.

Nitq duyumu zamanı beyin fəallığının müşahidə edilməsi göstərib ki, böyüklərdən fərqli olaraq uşaqlarda və yeniyetmələrdə hər iki yarımkürə iştirak edir. Tədqiqatın nəticələri "Proceedings of the National Academy of Sciences" jurnalında dərc edilib.

AZƏRTAC TASS informasiya agentliyinə istinadla xəbər verir ki, tədqiqatın müəlliflərindən biri – Vaşinqtonda Corcaun Universitetinin professoru Elissa Nyuportun sözlərinə görə, bu kəşf beyin travması keçirmiş uşaqlar üçün yaxşı yenilikdir. Beyinin hər iki yarımkürəsindən istifadə etməyin mümkünlüyü nəticəsində onlarda itirilmiş funksiya kompensasiya oluna bilər. Məsələn, əgər körpə dünyaya gələndən dərhal sonra beyinin sol yarısında insult keçirib, onda nitqin tanınmasında sağ yarımkürə iştirak edəcək.

Ənənəvi olaraq hesab edilir ki, beyinin sol və sağ yarımkürələri müxtəlif vəzifələrin yerinə yetirilməsində ixtisaslaşmışdır. Sağ yarımkürə riyaziyyata və məntiqi təfəkkürə, sol yarımkürə şifahi və yazılı nitqə, yaradıcı qabiliyyətə cavabdehdir. Bu ideyalar beyinin müxtəlif nahiyyələrinin zədələnməsinin onun fəaliyyətinə necə təsir etdiyinə dair aparılan eksperiment və müşahidələrə təsdiqlənir. Məsələn, beyinin Brok mərkəzi və Vermike sahəsi sıradan çıxarsa, insan aydın tərdə danışmaqdan məhrum olar. Əvvəllər alimlər hesab edirdilər ki, beyin quruluşunun bu xüsusiyyəti unikalıdır və insanın fərqləndirici xüsusiyyətidir. Lakin son illər neyrofiziololoqların çoxsaylı sübutları bunun heç də belə olmadığını göstərdi. Məsələn, üç il əvvəl okeanoloqlar müəyyən ediblər ki, göy balinalar sağ istiqamətlidir. Habelə kenquruların çoxunda solaxaylıq var. Bundan başqa, 2016-cı ildə al-

Alimlər tədqiqat nəticəsində bu qənaətə gəliblər

man alimlərin apardıqları tədqiqatlar göstərib ki, hesablama prosesində beyinin hər iki yarımkürəsi iştirak edir.

Elissa Nyuport və onun həmkarlarının fikrincə, müəyyən vəziyyətlərdə beyin yarımkürələri bir-birinin funksiyalarını yerinə yetirə bilər.

Tədqiqatçılar həm yaşlı könüllülərdə, həm də 12-13 yaşlı yeniyetmələrdə və 4-11 yaş arasında uşaqlarda beyinin fəaliyyətini müqayisə ediblər. Alimlər uşaqlarda və

böyüklərdə müxtəlif audioyazların dinlənilməsi zamanı yarımkürələrin hansı nahiyyələrinin fəallaşmasını funksional maqnit-rezonans tomoqrafiya vasitəsilə müşahidə ediblər. Audioyazların bəzisi heyvanı təsvir edən qısa cümlələrdən, bir qismi həmin yazının sonundakı əvvələ səsləndirilməsindən, yerdə qalması isə mənasız səslərdən ibarət olub.

Bütün bunları dinləyən könüllülər heyvanın təsviri reallıqla uzlaşdığı halda duy-

Uşaqların nitq duyumunda beyinin hər iki yarımkürəsi iştirak edir

Nəticələr göstərib ki, ən balaca uşaqlarda sol yarımkürə nitq səslərinə daha tez reaksiya göstərib. Eyni zamanda, sağ yarımkürə nitq səslərinin tanınmasında fəal iştirak edib.

Özü də bu vəzifənin yerinə yetirilməsində yaş az olan təcrübə iştirakçılarındakı hər iki yarımkürənin fəallığı daha çox qeydə alınıb.

Professor Elissa Nyuportun fikrincə, uşaq beyinində müvafiq "ikili" xarakter bu fikri söyləməyə əsas verir ki, doğularkən və ya həyatının ilk aylarında beyinin sağ və ya sol yarımkürəsi zədələnmiş uşaqlar danışmaq və ya düşünmək bacarığından məhrum olurlar.

məni basmalı idilər. Bu zaman alimlər beyinin hər yarımkürəsində fəallığın şəklinin dəyişməsinə izləməklə, onun nitqin tanınmasında oynadığı rolu anlamağa çalışıblar.

Nəticələr göstərib ki, ən balaca uşaqlarda sol yarımkürə nitq səslərinə daha tez reaksiya göstərib. Eyni zamanda, sağ yarımkürə nitq səslərinin tanınmasında fəal iştirak edib. Özü də bu vəzifənin yerinə yetirilməsində yaş az olan təcrübə iştirakçılarındakı hər iki yarımkürənin fəallığı daha çox qeydə alınıb. On səkkiz yaşında və daha böyüklərdə bu proses müşahidə edilməyib, yəni nitqin tanınması üçün beyinin yalnız sol yarımkürəsi fəal olub.

Professor Elissa Nyuportun fikrincə, uşaq beyinində müvafiq "ikili" xarakter bu fikri söyləməyə əsas verir ki, doğularkən və ya həyatının ilk aylarında beyinin sağ və ya sol yarımkürəsi zədələnmiş uşaqlar danışmaq və ya düşünmək bacarığından məhrum olurlar.

Alimlər yaxın gələcəkdə uşaq vaxtı müvafiq beyin zədəsi almış yaşlıların və yeniyetmələrin beyin fəaliyyətini izləməklə bu nəzəriyyəni yoxlamağı planlaşdırırlar.

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

Naxçıvan Dövlət Universiteti

2020-ci il üçün fəlsəfə doktoru və
elmlər doktoru proqramları üzrə
doktoranturaya və dissertanturaya qəbul

ELAN EDİR

Naxçıvan Dövlət Universitetində 2020-ci il üçün doktoranturaya və dissertanturaya qəbul Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 25 avqust 2020-ci il tarixli 493 s nömrəli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin, elmi müəssisə və təşkilatların 2020-ci il üçün doktorant və dissertant hazırlığı üzrə qəbul planları”na əsasən aşağıdakı qaydada aparılır.

Fəlsəfə doktoru hazırlığı üzrə doktoranturaya qəbul planı:

Ödənişli əsaslarla, əyani təhsiləmə forması:

1. Mühəsibat uçotu - 1 yer
2. Müəssisələrin təşkili və idarə olunması - 1 yer

Fəlsəfə doktoru hazırlığı üzrə dissertanturaya qəbul planı:

Büdcə hesabına:

1. Parazitologiya - 1 yer
2. Ümumi iqtisadiyyat - 1 yer
3. Sahə iqtisadiyyatı - 1 yer
4. Vətən tarixi - 1 yer
5. Azərbaycan dili - 1 yer
6. Təlim və tərbiyənin nəzəriyyəsi və metodikası - 1 yer
7. Ümumi pedaqogika, pedaqogikanın və təhsilin tarixi - 1 yer
8. Fiziki tərbiyənin, idman təliminin nəzəriyyəsi və metodikası - 1 yer
9. Beynəlxalq münasibətlər - 1 yer
10. Təbiətin fəlsəfəsi - 1 yer

Ödənişli əsaslarla:

1. Farmakologiya, klinik farmakologiya - 1 yer
2. Kompüter qurğuları və texnologiyası - 1 yer
3. Ümumi iqtisadiyyat - 1 yer
4. Müəssisələrin təşkili və idarə olunması - 2 yer
5. Fiziki coğrafiya və biocoğrafiya, torpaq coğrafiyası, landsaftların geofizikası və geokimyası - 1 yer
6. Arxeologiya - 1 yer
7. Dil nəzəriyyəsi - 1 yer
8. Azərbaycan dili - 1 yer
9. Ümumi pedaqogika, pedaqogikanın və təhsilin tarixi - 3 yer
10. Pedaqoji psixologiya - 1 yer
11. Kulturologiya və onun ümumi məsələləri - 1 yer

Elmlər doktoru hazırlığı üzrə doktoranturaya qəbul planı:

Büdcə hesabına, qiyabi təhsiləmə forması:

1. Botanika - 2 yer (Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu üçün məqsəddir - 1 yer)
2. Müəllim hazırlığı və fəaliyyəti - 1 yer (Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu üçün məqsəddir - 1 yer)

Elmlər doktoru hazırlığı üzrə dissertanturaya qəbul planı:

Ödənişli əsaslarla:

1. Ümumi pedaqogika, pedaqogikanın və təhsilin tarixi - 1 yer

Doktoranturaya ali təhsil pilləsinin magistratura səviyyəsini bitirən (magistr dissertasiyasını müdafiə edən), yaxud təhsili ona bərabər tutulan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları qəbul olunurlar.

Doktoranturaya qəbul (habelə dissertanturaya təhkim olunma) üçün aşağıdakı sənədlər təqdim edilməlidir:

- * Naxçıvan Dövlət Universitetinin rektorunun adına ərizə;
- * kadrların şəxsi qeydiyyat vərəqi;
- * tərcümeyi-hal;

- * 4 ədəd fotosəkil (3x4 sm ölçüdə);
- * iş yerindən xasiyyətnamə;
- * iş stajı olanlar üçün əmək kitabçasından çıxarış;
- * çap olunmuş elmi işlərin siyahısı və ya seçilmiş ixtisas üzrə referat;
- * ali təhsil müəssisəsini bitirmək haqqında diplomun müvafiq qaydada təsdiq edilmiş surəti (xarici ölkələrdə təhsil almış Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları üçün təhsili haqqında sənədlərin tanınması barədə şəhadətnamə);
- * xarici dil biliklərinə dair beynəlxalq sertifikat (əgər varsa);
- * şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin surəti.

Doktoranturaya qəbul Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 1 iyul tarixli 129 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Doktoranturaların yaradılması və doktoranturaya qəbul Qaydaları”nın Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 13 noyabr 2019-cu il tarixli 443 nömrəli Qərarı ilə təsdiqlənmiş yeni redaksiyasının tələbləri əsasında aparılır.

Bu tələblərə görə, **doktoranturaya qəbul olmaq istəyənlər** xarici dildən (rus dili istisna olmaqla, seçim sərbəst və ya ixtisasa uyğun olmalıdır), fəlsəfədən və ixtisas fənnindən ali təhsil pilləsinin magistratura səviyyəsi üçün qüvvədə olan tədris proqramları həcminə qəbul imtahanları verirlər. Xarici dildən imtahanda iştirak etməyənlər və ya xarici dildən imtahanda keçid balını toplamayan şəxslər fəlsəfə üzrə intahana buraxılmırlar.

Fəlsəfə fənni üzrə qəbul imtahanını doktoranturanın fəaliyyət göstərdiyi ali təhsil müəssisəsinin, elmi müəssisə və təşkilatın rəhbəri tərəfindən yaradılan komissiya həyata keçirir və imtahanın nəticəsi “məqbul” və ya “qeyri-məqbul”la qiymətləndirilir. Fəlsəfə üzrə imtahanda iştirak etməyənlər və ya imtahandan keçməyənlər ixtisas fənnindən imtahana buraxılmırlar.

İxtisas fənnindən qəbul imtahanını doktoranturanın fəaliyyət göstərdiyi ali təhsil müəssisəsinin, elmi müəssisə və təşkilatın rəhbəri tərəfindən yaradılan komissiya həyata keçirir.

Dissertantlıq yolu ilə “Fəlsəfə doktoru” elmi dərəcəsi almaq istəyən şəxslər xarici dildən (rus dili istisna olmaqla, seçim sərbəst və ya ixtisasa uyğun olmalıdır) doktoranturaya qəbul olmaq istəyənlər üçün müəyyənəndirilmiş qaydada keçirilən qəbul imtahanı verirlər. Dissertant kimi təhkim olunmaq istəyən şəxslər, bir qayda olaraq, azı iki il elmi və ya elmi-pedaqoji iş stajına malik olmalıdır.

Xarici dil üzrə imtahan Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzi (DİM) tərəfindən keçirilir. Xarici dil üzrə imtahanın məzmunu, vaxtı, imtahan nəticələrinin qiymətləndirilməsi qaydası və keçid balı AMEA və Nazirliklə razılaşdırılmaqla, DİM tərəfindən müəyyənəndirilir. Xarici dil üzrə qüvvədə olan beynəlxalq dil sertifikatına (IELTS, TOEFL, TestDaF, DELF, DALF) malik olanlar xarici dil üzrə qəbul imtahanından azad olunurlar. Beynəlxalq dil sertifikatının imtahan nəticələrinin keçid balına ekvivalentliyi AMEA və Nazirliklə razılaşdırılmaqla, DİM tərəfindən müəyyənəndirilir.

Sənədlərin qəbulu 25 sentyabr 2020-ci il tarixədək həftənin iş günlərində saat 9.00-dan 17.00-a kimi aparılır.

Əlavə məlumat almaq üçün Naxçıvan Dövlət Universitetinin Elmi Tədqiqatların Əlaqələndirmə Bölməsinə müraciət etmək olar (otaq № 207).

Ünvan: Naxçıvan şəhəri, Universitet şəhərciyi,
Naxçıvan Dövlət Universiteti

Əlaqə telefonu: (+994 36) 545-45-59
E-mail: elmihisse@ndu.edu.az

REKTORLUQ

Azərbaycanlı gənclərin dünyanın nüfuzlu universitetlərində təhsil alması və akademik fəaliyyətlərdə qazandıqları uğurlar hər birimizi sevindirir. Hər dəfə istedadlı gənclərimizin müxtəlif ölkələrdən gələn uğur soragını aldıqca istedad və qabiliyyətin imkanlarının hüdudsuz olması qənaətinə gəlirsən.

Növbəti uğurun sahibi ABŞ-ın nüfuzlu Harvard Universitetinin Devis Mərkəzinin doktorant təqaüdü adına layiq görülmüş Vüsal Quliyevdir. Bu il bütün dünyadan minlərlə namizəd arasından yalnız 18 nəfər Devis Mərkəzinin tədqiqatçı doktorantı adına layiq görülüb ki, onlardan biri də həmyerlimizdir. O, hazırda Çin Xalq Respublikasının Şanxay şəhərində yerləşən və ölkənin ən prestijli diplomatiya məktəblərindən biri hesab olunan Şanxay Beynəlxalq Araşdırmalar Universitetinin siyasi elmlər üzrə doktorantı və eyni zamanda, Şanxay Hökumət Təqaüd Proqramının iştirakçısıdır. V.Quliyev həm də rəqabət kifayət qədər yüksək olduğu və fakültə üzrə xarici tələbələr arasından yalnız bir namizədin seçilə biləcəyi Şanxay Şəhər Təqaüd Proqramının (A kateqoriyası üzrə) 2018-ci il üzrə qalibidir. Bununla yanaşı, Universitetlərarası Beynəlxalq Protokol çərçivəsində və təqaüd proqramının verdiyi imkanlar sayəsində doktorantura təhsilinin bir hissəsini Yaponiyanın Kyuşu Universitetində (2019) və Türkiyə Cümhuriyyətinin Ankara Universitetində (2020) xüsusi araşdırma qrupları ilə birlikdə beynəlxalq layihələrə imza ataraq davam etdirib.

“Azərbaycan müəllimi”nə eksklüziv müsahibəsində V.Quliyev Harvard Universitetinin tədqiqatçı doktorantı adına layiq görülməsi və növbəti hədəfləri barədə danışdı.

Azərbaycanlı gənc Harvardın təqaüdünü qazandı

Vüsal Quliyev:

“Hədəfim ölkəmizin elmi
dairələrdə daha çox və
dəqiq öyrənilməsi işinə
töhfə verməkdir”

Oruc MUSTAFAYEV

- *Kimlər bu təqaüdə layiq görülə bilər? Hansısa seçim prosedurları, şərtlər varmı?*

- Təhsilimin son ili üçün də müraciət etdiyim, müsabiqə və imtahanların müvəffəqiyyətlə keçib dünya üzrə minlərlə namizəd arasından seçilən 18 araşdırmaçıdan biri kimi Amerika Birləşmiş Ştatlarının Harvard Universitetinin Devis adına Rusiya və Avriasiya üzrə Araşdırmalar Mərkəzində birillik (2020-2021) doktorant tədqiqatçı olma hüququ qazanmışam.

Mövcdə saziş əsasında, proqramda iştirak haqqı Devis Mərkəzi, yerdə qalan digər xərclər isə Şanxay Şəhər Komissiyası tərəfindən qarşılanacaq. Mərkəzə qəbul prosesi aylar öncəsindən başlayır və müraciət tarixindən cavabın açıqlanacağı tarixə qədər təxminən yarım il vaxt tələb olunur. Mərkəzin əsas seçim kriteriyaları arasında dil bilikləri, yüksək transkript göstəriciləri, tədqiqat apara bilmək bacarıqları və həmçinin, elmi rəhbər, fakültə dekanı, universitet rektorluğu, elmi şura və təqaüd komissiyası tərəfindən barəndə verilmiş müsbət rəy və tövsiyə məktubları var. Bütün bu tələbləri yerinə yetirdikdən sonra Devis Mərkəzinin direktoru tərəfindən aparılan müsahibənin və verilmiş tapşırığın nəticəsini gözləmək lazımdır. Dil biliklərinə daha çox önəm verildiyini və ana dilimdən başqa bildiyim ingilis, Çin, türk və rus dilləri proqram qəbul olmağında böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini düşünürəm və əlbəttə ki, bütün bu dilləri mükəmməl səviyyədə mənimsədiyinizi təsdiqləyəcək müvafiq sənədləri də Devis Mərkəzinə təqdim etməlisiniz.

- *Təqaüdə iddia edənlər əsasən hansı ölkələrin vətəndaşlarıdır?*

- Proqram bütün dünya mütxəssisləri üçün açıqdır və bu il qəbul olunanlar arasında Azərbaycan, Gürcüstan, Danimarka, Rusiya, Estoniya, Qazaxıstan, İtaliya, Bolqarıstan, Amerika, Böyük Britaniya, Qırğızıstan, Almaniya, Norveç kimi ölkələrin vətəndaşları daxildir. Bu mütxəssislərin bir qismi nüfuzlu universitetlərin professoru, bir qismi diplomat, bir qismi də mənim kimi doktorantlardır.

- *Bu təqaüd sizə nə kimi imkanlar qazandırır?*

- Çin Dövlət Təqaüd Proqramı nəzdində oxuduğum magistr təhsili dövründən başlayaraq Cənubi Qafqaz, ən əsas da Azərbaycanla bağlı layihələrin hazırlanmasında aktiv rol oynamışam və daha öncə çalışdığım Şanxay Sosial Elmlər Akademiyasının Çinşinaslıq İnstitutunda ölkə-

mizlə bağlı məqalələrin yazılmasında yaxından iştirak etmişəm. 2017-ci ildə adçəkilən mövzuda Yaponiyanın Fukuoka şəhərində yerləşən Kyuşu Universitetində təşkil olunan beynəlxalq konfransda çıxış etmişəm.

Devis Mərkəzinin də əsas tədqiqat dairəsi Avriasiya ölkələri, xüsusən Rusiya və post-sovet ölkələri, bölgədə cərəyan edən siyasi və iqtisadi proseslərdir. Son illər Çinin artan iqtisadi və siyasi gücünün fonunda Cənubi Qafqaz ölkələri və xüsusən, Azərbaycanla qurulan əlaqələrin təhlili də mərkəzin maraq dairəsindədir. Bununla yanaşı, Azərbaycanın da son illər qeyri-neft sektorunun inkişafına verdiyi önəm, ölkələrarası nəqliyyat və bölgə inkişafı üçün zəruri olan infrastrukturunun qurulmasında aparıcı ölkə olması ölkəmizin nüfuzlu elm ocaqlarında və araşdırma mərkəzlərində marağın yaranmasına təsir edən faktorların önündə gəlir.

Hər bir mütxəssisə məlum olduğu kimi, Harvardın zəngin kitabxanası dünyadakı akademiklərin çalışmaq istədikləri bir nömrəli məkkandır. Universitetin öz kitabxanalarına və eyni anda qarşılıqlı saziş əsasında əməkdaşlıq etdiyi digər dünya miqyaslı kitabxana və elektron data bazalarına giriş yalnız Harvardda çalışan və oxuyanların yararlanı biləcəkləri imtiyazlardır. Həmçinin, nüfuzlu beynəlxalq konfrans və seminarlarda ödənişsiz iştirak haqqı və dünyanın ən güclü mütxəssislərinin mühazirələrinə qatılma biləcəyi və müəyyən layihələrdə əməkdaşlıq etmə şansımızın olmasıdır.

- *Tədqiqatlarınız və növbəti hədəflər barədə nə deyə bilərsiniz?*

- Hazırda Ankara Universiteti Asiya Pasifik Araşdırmalar Mərkəzinin mütxəssisləri ilə birlikdə ikinci kitabımızın nəşrini bitirmək üzrəyəm. Eyni zamanda, Şanxay Beynəlxalq Araşdırmalar Universiteti üçün diplom işi yazmaqda və paralel olaraq 10 ay ərzində doktorant araşdırmaçı kimi fəaliyyət göstərəcəyim Harvard Universitetinin Devis adına Rusiya və Avriasiya üzrə Araşdırmalar Mərkəzinin mütxəssisləri ilə birlikdə “Cənubi Qafqaz ölkələrinin Çinin bir kəməri və bir yol” layihəsinin Mərkəzi və Şərqi Asiya dəhlizindəki rolu və önəmi” adlı layihəmi üzərində işləyəcəyəm. Növbəti mərhələdə hədəfim Harvard Universitetinin birillik post-doktorantura proqramına qəbul olmaq və Devis Mərkəzi nəzdində Cənubi Qafqaz regionu üzrə Araşdırma İnstitutunun qurulmasında və ölkəmizin elmi dairələrdə daha çox və dəqiq öyrənilməsi işinə töhfə verməkdir.

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

Bakı Avrasiya Universiteti

2020-ci il üçün fəlsəfə doktoru
proqramı üzrə doktorantura və
dissertanturaya (əyani və qiyabi) qəbul

ELAN EDİR

Doktoranturaya və dissertanturaya qəbul Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 25 avqust 2020-ci il tarixli 493 s nömrəli sərəncamı ilə təsdiq olunmuş “Azərbaycan Respublikasının ali təhsil

müəssisələrinin, elmi müəssisə və təşkilatların 2020-ci il üçün doktorantura və dissertantura hazırlığı üzrə qəbul planları”na əsasən aşağıdakı ixtisaslar üzrə aparılır.

İxtisasın şifri	Elm sahələri və ixtisaslar	Qəbul planı			
		Doktorantura üzrə			Dissertantura üzrə
		Cəmi	Əyani	Qiyabi	
5302.01	Ekometriya:iqtisadi statistika	2	1	1	
5308.01	Ümumi iqtisadiyyat	1		1	1
5312.01	Sahə iqtisadiyyatı	1		1	1
5704.01	Dil nəzəriyyəsi	1		1	1
5706.01	Azərbaycan dili	1		1	1
5708.01	German dilləri	1		1	1
5716.01	Azərbaycan ədəbiyyatı	1		1	1
5718.01	Dünya ədəbiyyatı (ingilis, rus)	1		1	1
5719.01	Folklorşünaslıq				1
5901.01	Beynəlxalq münasibətlər	1	1		1
5904.01	Siyasi institutlar və sistemlər				1
5908.01	Siyasi nəzəriyyə				1
	Cəmi:	10	2	8	11

1. Doktorantura və dissertanturaya ali təhsili olan (ali təhsil pilləsinin magistratura səviyyəsini bitirən, yaxud təhsili ona bərabər tutulan) Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər müsabiqə əsasında qəbul olunurlar. Fəlsəfə doktoru proqramı üzrə doktoranturada əyani təhsil müddəti 3 il, qiyabi 4 il, dissertantura yolu ilə 4 ildir. Təhsil ödənişlidir, təhsil haqqı doktorantura və dissertantura ilə bağlanmış müqavilə əsasında müəyyən edilir.

2. Doktoranturaya qəbul olmaq istəyənlər xarici dildən (rus dili istisna olmaqla, seçimi sərbəst və ya ixtisasa uyğun olmalıdır), fəlsəfədən və ixtisas fənnindən ali təhsil pilləsinin magistratura səviyyəsi üçün qüvvədə olan tədris proqramları həcmində qəbul imtahanları verirlər.

3. Xarici dil üzrə imtahan Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən keçirilir. Xarici dil üzrə qüvvədə olan beynəlxalq dil sertifikatına (IELTS, TOEFL, TestDaF, DELF, DALF) malik olanlar xarici dil üzrə qəbul imtahanından azad olunurlar. Beynəlxalq dil sertifikatının imtahan nəticələrinin keçid balına ekvivalentliyi DİM tərəfindən müəyyən edilir.

4. Xarici dildən imtahanda keçid balını toplayan şəxslər fəlsəfədən imtahana buraxılırlar. Fəlsəfədən məqbul alan şəxslər ixtisasa imtahanına buraxılırlar. Xarici dildən imtahanda iştirak etməyənlər fəlsəfə üzrə imtahana, fəlsəfə üzrə imtahanda iştirak etməyənlər isə ixtisas fənnindən imtahana buraxılırlar.

5. Dissertant kimi təhkim olunmaq istəyən şəxslər, bir qayda olaraq, *azı iki il elmi və ya elmi-pedaqoji iş stajına malik olmalıdırlar.*

6. Dissertantlıq yolu ilə “Fəlsəfə doktoru” elmi dərəcəsi almaq istəyən şəxslər xa-

rici dildən (rus dili istisna olmaqla, seçimi sərbəst və ya ixtisasa uyğun olmalıdır) qəbul imtahanı verirlər.

7. Doktorantura və dissertanturaya sənədlərin qəbulu üçün son tarix: **25 sentyabr 2020-ci il.**

8. Doktorantura və dissertanturaya qəbul üçün aşağıdakı sənədlər təqdim edilir:

- rektorun adına ərizə;
- kadrların şəxsi qeydiyyat vərəqi;
- tərcümeyi-hal;
- 2 ədəd fotosəkil (3x4 sm ölçüdə);
- iş stajı olanlar üçün əmək kitabçasından (sonuncu iş yerindən) təsdiq edilmiş çıxarış və xasiyyətnamə;
- çap olunmuş elmi işlərin siyahısı və ya seçilmiş ixtisasa üzrə referat;
- ali təhsil müəssisəsini bitirmək haqqında diplomun müvafiq qaydada təsdiq edilmiş surəti (xarici ölkələrdə təhsil almış Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları üçün təhsil haqqında sənədlərin tanınması barədə şəhadətnamə);
- çap olunmuş elmi işlərin siyahısı (forma 2.4) və ya seçilmiş ixtisasa üzrə referat;
- iş stajı olanlar üçün əmək kitabçasının sonuncu iş yerində möhürlənmiş təsdiqi;
- işləyənlər üçün iş yerindən xasiyyətnamə-təqdimat;
- 4 ədəd fotosəkil (3x4 sm ölçüdə);
- xasiyyəti təsdiq edən sənədin surəti (əslə şəxsən təqdim edilir);
- magistr təhsili olanların dissertasiyası (çap və elektron daşıyıcıda).

Sənədlər Bakı Avrasiya Universitetinin Elm, magistratura və doktorantura sektorunda (II mərtəbə, 218-ci otaq) hər gün (şənbə və bazar günləri istisna olmaqla) saat 10.00-dan 16.00-dək qəbul olunur.

Ünvan:

Akademik Həsən Əliyev küçəsi, 135A.

Əlavə məlumat üçün:

www.baau.edu.az;

Əlaqə telefonları:

564-63-67; 564-63-65 (daxili nömrə 118)

REKTORLUQ

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutu

2020-2021-ci il üçün fəlsəfə və
elmlər doktoru proqramı üzrə
doktoranturaya qəbul

ELAN EDİR

Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutunun
2020-ci il üçün doktorantura hazırlığı üzrə qəbul planları

İxtisasın şifri	Elm sahələri və ixtisaslar	Fəlsəfə doktoru proqramı üzrə					Elmlər doktoru proqramı üzrə				
		Doktoranturaya qəbul planı					Doktoranturaya qəbul planı				
		Cəmi	o cümlədən		Cəmi	o cümlədən					
Büdcə hesabına	Ödənişli əsaslarla		Büdcə hesabına	Ödənişli əsaslarla							
		əyani	qiyabi	əyani	qiyabi	əyani	qiyabi	əyani	qiyabi		
1	2	3	4	5	6	7	11	12	13	14	15
5801.01	Təlim və tərbiyənin nəzəriyyəsi və metodikası	5	1	1		3	2			1	1
5802.01	Təhsilin təşkili və planlaşdırılması	4		1	1	2					
5804.01	Ümumi pedaqogika, pedaqogikanın və təhsilin tarixi	4	1	1		2	2			1	1
5805.01	Korreksion pedaqogika	1		1							
6104.01	Pedaqoji psixologiya	1	1								
	Cəmi:	15	3	4	1	7	4			2	2

Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutu Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 25 avqust 2020-ci il tarixli 493 s nömrəli sərəncamı ilə təsdiq olunmuş Plan əsasında 2020-2021-ci il üçün fəlsəfə və elmlər doktoru proqramları üzrə doktoranturaya (əyani və qiyabi) qəbul elan edir.

Doktorantura və dissertantura hazırlığı Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 01 iyul tarixli 129 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Doktoranturaların yaradılması və doktoranturaya qəbul Qaydaları”na uyğun (13 noyabr 2019-cu il tarixli 443 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarına olunmuş əlavə və düzəlişlərlə) olaraq həyata keçirilir.

1. Doktoranturada təhsil almaq üçün aşağıdakı sənədlər təqdim edilir:

- ərizə (institut direktorunun adına);
- kadrların şəxsi qeydiyyat vərəqi (iş yerində imzalanmış və möhürlənmiş);
- tərcümeyi-hal (çap və elektron formada);
- ali təhsil müəssisəsini bitirmək haqqında diplom və diploma əlavələrin (əslə şəxsən təqdim edilir) notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti (xarici ölkələrdə təhsil almış Azərbaycan Respublikası və xarici ölkə vətəndaşları üçün təhsil haqqında sənədlərin tanınması barədə şəhadətnamə);
- çap olunmuş elmi işlərin siyahısı (forma 2.4) və ya seçilmiş ixtisasa üzrə referat;
- iş stajı olanlar üçün əmək kitabçasının sonuncu iş yerində möhürlənmiş təsdiqi;
- işləyənlər üçün iş yerindən xasiyyətnamə-təqdimat;
- 4 ədəd fotosəkil (3x4 sm ölçüdə);
- xasiyyəti təsdiq edən sənədin surəti (əslə şəxsən təqdim edilir);
- magistr təhsili olanların dissertasiyası (çap və elektron daşıyıcıda).

Elmlər doktoru proqramı üzrə doktoranturaya seçdikləri sahədə elmi və ya elmi-pedaqoji stajı, fəaliyyəti və nailiyyəti olan, fundamental tədqiqatları yüksək səviyyədə aparmağa qadir və “Fəlsəfə doktoru” (elmlər namizədi) elmi dərəcəsi olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları qəbul edilir. Həmin şəxslərlə qəbul müsahibə formasında keçirilir. Elmlər doktoru proqramı üzrə qəbul olmaq istəyənlər üçün tələb olunan sənədləri və əlavə olaraq fəlsəfə doktoru (elmlər namizədi) diplomunun notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti, fəlsəfə doktoru (elmlər namizədi) dissertasiyası və avtoferatı ilə birgə (çap və elektron daşıyıcıda) təqdim edilir.

Qeyd: 1. Pedaqoji sahədə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi iddiaçısının ali təhsil müəssisəsində yiyələndiyi ixtisasa üzrə təhsil sahəsində pedaqoji stajı iki ildən az olmamalıdır (Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cü il 11 iyun tarixli 728 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş, “Elmi dərəcələrin verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamənin 2.14 bəndinə əsasən).

İMTAHAN FORMATI

Fəlsəfə doktoru proqramı doktoranturaya (əyani və qiyabi) qəbul olunmaq istəyənlər xarici dildən (rus dili istisna olmaqla, ingilis, alman və ya fransız), fəlsəfədən və ixtisasa fənnindən ali təhsil pilləsinin magistratura səviyyəsi üçün qüvvədə olan tədris proqramları həcmində qəbul imtahanları verirlər. Xarici dildən imtahanda iştirak etməyənlər fəlsəfə üzrə imtahana, fəlsəfə üzrə imtahanda iştirak etməyənlər isə ixtisasa fənnindən imtahana buraxılırlar. Bərabər ballar topladığı halda, müsabiqədə ixtisasa fənnindən daha yüksək qiymət alan və çap edilmiş elmi əsərləri olan şəxslərə üstünlük verilir.

Elmlər doktoru proqramı üzrə qəbul olunmaq istəyən iddiaçılarla müsahibə keçirilir.

Sənədlər 01-25 sentyabr 2020-ci il tarixlərində Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutunun II korpusunda (Bakı şəhəri, akademik Zərifə Əliyeva küçəsi, 96) Elmi-pedaqoji kadr hazırlığı şöbəsində (II mərtəbə, otaq № 17) saat 11:00-dan 17:00-dək (şənbə, bazar və bayram günləri istisna olmaqla) qəbul edilir.

Ölkədəki xüsusi karantin rejimi ilə əlaqədar olaraq, iddiaçılar sənədlərini onlayn formada phd@arti.edu.az elektron poçt ünvanına göndərməklə yanaşı, həm də 25 sentyabr 2020-ci il tarixinədək pandemiya şəraitinə uyğun olaraq sanitariya-gigiyenik normalara riayət etməklə İnstitutda şəxsən təqdim etməlidirlər.

Nəzərdə tutulan elmi rəhbər (məsləhətçi) görüşü və müsahibə **28-30 sentyabr 2020-ci il** tarixlərində təşkil olunacaq.

Qəbul imtahanları və müsahibələr **01 oktyabr - 10 noyabr 2020-ci il** tarixlərində keçiriləcəkdir.

Xarici dil və fəlsəfə fənləri üzrə proqramları, anket sorğusunu və tərcümeyi-hal formalarını Təhsil İnstitutunun rəsmi internet saytından (www.arti.edu.az) əldə edə bilərsiniz.

Ətraflı məlumat almaq üçün **(012) 493-82-71** nömrəli telefonla əlaqə saxlaya bilərsiniz.

DİREKTORLUQ

İngilis dilini öyrənənlər üçün dərs nümunələri

LearnEnglish Print

World Environment Day

On World Environment Day people from countries all around the world come together to take action to defend our planet. People celebrate World Environment Day (WED) by planting trees, cleaning up local beaches, organising meetings, joining online protests.

How it first started

The United Nations (UN) named 5 June as international World Environment Day in 1972. The idea was to draw attention to the many problems that are facing our environment. They wanted to include as many people, organisations and governments, as possible. They wanted to show that positive change is possible when people work together to fight for a common cause.

The first WED was celebrated in 1974 in the city of Spokane in the USA. Since 1974 the WED has been hosted by 34 different cities around the world. But that doesn't mean that all the celebrations take place in the host country. Every year people from all over the world take part in different events to draw attention to the main issue.

The issues

Each year the celebrations focus on a particular problem. Over the last ten years key issues have included wildlife, forests and plastic waste. Each issue

has a slogan. Past slogans include 'Think. Eat. Save.', which asked people to think about the issue of food waste, and 'Raise your voice, not the sea level', to focus on the effect that global warming is having on small island nations around the world. In a recent campaign the hashtag #WildforLife became a symbol for the fight against illegal trading in plants and animals.

What you can do

You can find organisations and events in your area or online and share information about the cause and the events on social media or form a local action group and organise an event in your community. Whatever you do, you won't be alone. Millions of people all around the world will be joining the celebrations and fighting for a better future for our planet.

ACTIVITIES

1. Vocabulary

Match the definitions (a–h) with the vocabulary (1–8).

vocabulary	definition
1. island nations	a. to organise an event
2. global warming	b. a phrase that is used to promote something
3. illegal trading	c. people who live in the same town or neighbourhood
4. local community	d. countries that are made up of one or more islands
5. to focus on	e. buying and selling animals that are in danger or protected
6. to host	f. the fact that temperatures are getting hotter around the world
7. a cause	g. to pay attention to
8. a slogan	h. something that you believe in and are ready to fight for

2. Matching

Match the information (a–e) with the section titles (1–5).

Section titles	Information
1. The issues	a. When the decision was made about the date for this special day
2. What you can do	b. What was so special about the exhibition that was held in the USA
3. How it first started	c. The names of cities and countries that have helped organise the day
4. The hosts	d. The problems and good causes that people have tried to draw attention to
5. The first WED	e. Examples of the kind of thing people do to fight for the environment

DISCUSSION

What do you think are the main problems that are facing the environment at the moment? What can we do to help?

ANSWERS
ACTIVITY 1
1. d; 2. f; 3. e; 4. c; 5. g; 6. a; 7. h; 8. b
ACTIVITY 2
1. d; 2. e; 3. a; 4. c; 5. b

Alimin elmi nəşrlərinə Scopus bazasındakı jurnallardakı istinad sayı 100-ü ötüb

Universitetdən bildirilib ki, Scopus bazasındakı istinad sayının 100-dən çox olması ictimai və humanitar elmlərdə Azərbaycanı ən yüksək göstəricilərdən biridir. Bu göstəricilər Azərbaycanla əlaqəli tədqiqatlara elmi ictimaiyyətin diqqətini və marağını nümayiş etdirməkdədir. (<https://www.mendeley.com/impact/elchin-suleymanov>, <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57170575000>)

Qeyd etmək vacibdir ki, müasir dövrdə elmi tədqiqatlar universitet və ölkə elminin əsas göstəricilərindən sayılır. Bu göstəricilər, eyni zamanda, beynəlxalq universitet reytingləri hesablanarkən ən əhəmiyyətli komponentlərdən biri hesab olunur. Son illərdə Təhsil Nazirliyinin Clarivate Analytics və Scopus kimi məşhur elmi şirkətləri ilə əməkdaşlığının müsbət təsiri olaraq ali təhsil müəssisələrində müasir elmi-tədqiqat işlərinin sayında əhəmiyyətli artımlar olub.

Sevindirici haldır ki, son illərdə Azərbaycan bu sistemdə indeksləşən jurnallarda nəşr olunan ciddi elmi məqalələrin sayına görə Cə-

Bakı Mühəndislik Universitetinin elmi işlər üzrə prorektoru Elçin Süleymanov tədqiqatlarından ən çox istifadə edilən müəlliflərdən biridir

nubi Qafqazda liderdir. Yeni hədəf məqalə sayı ilə yanaşı, bu məqalələrin daha reytingli jurnallarda nəşr olunmasıdır. Bu istiqamətdə BMU-da bir sıra uğurlu addımlar atılır. Belə ki, universitet əməkdaşlarına müasir tələblərə cavab verən elmi-tədqiqatlar ortaya çıxarmaları istiqamətində çoxlu təlimlər və dəstək verilir. Bunun nəticəsi olaraq hər il universitetin bu

bazalardakı nəşr sayı əvvəlki ilə görə 30-40% artır. Bununla yanaşı, BMU əməkdaşlarının nəşrlərinin sayı ilə yanaşı, onların keyfiyyət göstəriciləri də artmaqdadır. Elmi nəşrin keyfiyyət göstəricisi elmi jurnalın impakt faktorunu və nəşr olunan məqaləyə sonrakı illərdə ciddi elmi jurnallardakı nəşrlərdəki istinad saylarıdır.

Elmi nəşrlərin ən əhəmiyyətli göstəricisi Scopus və Web of Science tərəfindən hesablanan istinad və yüklənmə statistikalarıdır ki, BMU əməkdaşlarının bu göstəricisi də hər gün daha da artır. Bu istiqamətdə BMU-nun prorektoru E.Süleymanov tədqiqatlarından ən çox istifadə edilən müəlliflərdən biridir. Onun 100-ə yaxın elmi nəşri dünyanın məşhur elmi tədqiqat paylaşım portallarından olan Academia.edu, Researchgate.net, Mendeley, Web of Science Thomson Reuters, Growkudos, ORCID və Scopus şəbəkəsində yer alıb.

2015-ci ildən BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatı (Food and Agriculture Organization of the United Nations, FAO), The Korea Institute for International Economic Policy (KIEP) və World Economic Survey-in ekspertisi olan BMU prorektununun məqalələri Renewable and Sustainable Energy Reviews, Economic Modelling, Environmental Science and Pollution Research, Economics, Expert Journal of Economics, International Journal Of Social Sciences And Humanity Studies, Academic Journal of Economic Studies kimi impakt faktorlu jurnallarda nəşr olunub. Bu jurnallardan bəzilərinin impakt faktorları 25-ə yaxındır və bu Azərbaycanda ictimai elmlərdə impakt faktorlu jurnallarda nəşr olunan ən yüksək göstəricilərdəndir.

E.Süleymanovun Citescore impakt faktorunu 25 olan Renewable and Sustainable Energy Reviews jurnalında həmmüəllifi olduğu "Transition to renewable energy and sustainable energy development in Azerbaijan" məqaləsinə 2 ildə 46, "Review of energy-growth nexus: A panel analysis for ten Eurasian oil exporting countries" məqaləsinə isə 28 Scopus istinadı qeydə alınıb. Digər məqalələrin də istinad sayı hər gün artmaqdadır.

Ümumilikdə BMU əməkdaşlarının dünya səviyyəli tədqiqat platformalarında nəşrlər və istinad sayları hər il daha da artaraq Azərbaycan elminin inkişafına töhfə verməkdədir.

“AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ”

Qəzet 1934-cü ildən çıxır	
Baş redaktor	Sarvan İbrahimov 538-21-55
Mühasibatlıq	539-67-74
Reklam və elanlar	539-20-77 (tel./faks)

Ünvan: AZ-1100, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə 23 M, Mətbuat Evi, 5-ci mərtəbə

Qəzet “Azərbaycan müəllimi”nin kompüter mərkəzində yığılır və “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur

Qəzet hər həftənin cümə günü çıxır

Bank hesabımız

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı 5 saylı “Mətbuat şöbəsi”
Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881
M/h: AZ 03 NABZ 0135010000000002944
S.W.I.F.T.: IBAZAZ 2X

“Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyası
Hesab № AZ80 IBAZ38060019443164986350
VÖEN: 1300397831

Lisenziya № 022327, İndeks: 0003, Tiraj 6477, Sifariş 2140

Məsul nəvbətçi: O.Mustafayev

“Microsoft Teams Proqramı və onun imkanları”

Mingəçevir Dövlət Universitetinin (MDU) administrativ heyəti, müəllim və texniki işçiləri üçün “Microsoft Teams Proqramı və onun imkanları” mövzusunda təlim keçiriləcək.

Ali məktəbdən bildirilib ki, təlimin keçirilməsində məqsəd pandemiya dövründə məsafədən təhsil zamanı MDU əməkdaşlarının Microsoft Teams proqramında qazanılan təcrübələrini daha da genişləndirmək və yeni tədris ilinə hazırlığı tam təmin etməkdir. Təlimlər Microsoft Teams proqramının icrası və ondan istifadə qaydalarını əhatə edəcək.

Təlimin Microsoft Teams platformasında universitetin administrativ heyəti, müəllim və texniki işçiləri üçün müxtəlif vaxtlarda keçiriləcək nəzərdə tutulub.

Təlimlər MDU-nun informasiya texnologiyaları kafedrasının müəllimləri tərəfindən həyata keçiriləcək.

Etibarsız sayılır

Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən 1998-ci ildə Bayramova Kamilə Namazəli qızına verilmiş 000111 nömrəli internatura vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər Heydər Əliyev adına Liseyi 2018-ci ildə bitirmiş Məmmədov Fuad Lətif oğluna verilmiş E-089856 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Qızlar Universiteti tərəfindən 2017-ci ildə Mustafayeva Sevinc Ceyhun qızına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 228 nömrəli tam orta məktəbi 1984-cü ildə bitirmiş Tahirova Tamilla Səyyad qızına verilmiş AN-655161 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 68 nömrəli tam orta məktəbi 1999-cu ildə bitirmiş Şiriyev Xəqani Kamal oğluna verilmiş tam orta təhsil haqqında (nəzərsiz) attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 57 nömrəli tam orta məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Ağabəyli Ağabəy Feyzi oğluna verilmiş A-093146 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 145 nömrəli tam orta məktəbi 2017-ci ildə bitirmiş və 2018-ci ildə Dolqopov Nikita Vladimiroviçə verilmiş E-021408 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 136 nömrəli tam orta məktəbin nəzdində yerləşən qiyabi qrupun XII sinfini 2012-ci ildə bitirmiş Məmmədova Elnarə Rəcəb qızına verilmiş A-095691 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Universiteti tərəfindən 1985-ci ildə Əzizova Fəridə Saab qızına verilmiş İB-971880 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 42 nömrəli tam orta məktəbi 1993-cü ildə bitirmiş Məlikova (Allahverdiyeva) Ülfət Əbdüləzizim qızına verilmiş A-054237 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən 1990-cı ildə Hüseynov Ayşən Əmiraslan oğluna verilmiş internatura vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Kooperativ Texnikumu tərəfindən 1985-ci ildə Yusubova Zeynəb Əhməd qızına verilmiş ZQ-035687 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 228 nömrəli tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Saatova Kristina Rövşən qızına verilmiş B-027689 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Abseron rayon Saray qəsəbə 2 nömrəli tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitirmiş Vəliyev Şahin Şahmar oğluna verilmiş A-389491 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Universiteti tərəfindən 2002-ci ildə Səlavay Akif Vəzirxan oğluna verilmiş A-098032 nömrəli bakalavr diplomuna əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Biznes Universiteti tərəfindən 2013-cü ildə Cəfərov Kənan Sakit oğluna verilmiş A-006635 nömrəli

bakalavr diplomu və əlavəsi, 2016-cı ildə verilmiş AM-008420 nömrəli magistr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Yevlax şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş Allahverdiyev Ənvər Fizuli oğluna verilmiş 479369 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kirovabad Kənd Təsərrüfatı Texnikumu tərəfindən 1988-ci ildə Səfərov Xanəğlən Cəfər oğluna verilmiş JT-020261 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qərbi Universiteti tərəfindən 2012-ci ildə Heybətova Nigar Şirət qızına verilmiş B-247521 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən 2004-cü ildə Abdurəhmanova Rəna Oqtay qızına verilmiş internatura vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (indiki ADNSU) tərəfindən 2001-ci ildə Kərimov Kamil Ağa Mahmud oğluna verilmiş A-084324 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti tərəfindən 2007-ci ildə Zeynalov İqbal Rahim oğluna verilmiş B-101524 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Astara rayon Şahağac kənd 2 nömrəli tam orta məktəbi 2000-ci ildə bitirmiş Novruzov Elvin Vəliəğa oğluna verilmiş A-372932 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Masallı rayon Təklə kənd tam orta məktəbi 2010-cu ildə bitirmiş Sabirli Samir Mübariz oğluna verilmiş B-722004 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 14 nömrəli tam orta məktəbi 2018-ci ildə bitirmiş Aslanov Elgiz Elçin oğluna verilmiş E-151766 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayon Şürük kənd tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Şiriyev İlkin Nurməmməd oğluna verilmiş B-065219 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Mingəçevir şəhər 39 nömrəli texniki peşə məktəbi tərəfindən 1979-cu ildə Salaxbanov Kərəm Umud oğluna verilmiş 3493 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 153 nömrəli tam orta məktəbi 1995-ci ildə bitirmiş Hüseynova Pərvin Elxan qızına verilmiş AN-113139 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Mingəçevir Politeknik İnstitutu tərəfindən 2011-ci ildə İsmayılova Səadət Mustafə qızına verilmiş B-205738 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kəlbəcər rayon 98 nömrəli tam orta məktəbi 2005-ci ildə bitirmiş Qurbanova Aynur İslam qızına verilmiş A-214227 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 212 nömrəli tam orta məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Acalov Mehdi Vaqif oğluna verilmiş A-402620 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Abseron rayon Novxanı kənd 1 nömrəli tam orta məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Quliyev Saleh Sərdar oğluna verilmiş A-420202 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən 2019-cu ildə Həsənlı İlkin İlham oğluna verilmiş AT-005475 nömrəli baza ali tibb təhsili diplomuna əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

N.Nərimanov adına Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən 1991-ci ildə Mirzəyev Hüseyn Əyyub oğluna verilmiş TB-096127 nömrəli fərqlənmə diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən 2007-ci ildə Quluzadə Emin Akif oğluna verilmiş BB-I-006334 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağdam rayon 36 nömrəli tam orta məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Yelmarlı Bəhrüz Ərşad oğluna verilmiş A-451503 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağdam rayon Ü.Hacıbəyov adına musiqi məktəbi tərəfindən 1991-ci ildə Mirzəyev Hüseyn Əyyub oğluna verilmiş 3T-039467 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kəngərli rayon Qarabağlar kənd 1 nömrəli tam orta məktəbi 2006-cı ildə bitirmiş Qasımov Surac Abılı oğluna verilmiş B-245325 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayon Girdəni kənd tam orta məktəbin IX sinfini 1993-cü ildə bitirmiş Rüstəmov Məcid Əli oğluna verilmiş A-037520 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sərur şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Novruzova (Abdullayeva) Səkinə Hüseyn qızına verilmiş A-748109 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sərur rayon Aşağı Yaycı kənd tam orta məktəbi 1982-ci ildə bitirmiş Məmmədov Səfər Bəhman oğluna verilmiş 656868 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sərur şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş İbrahimova (Abdullayeva) Sura Hüseyn qızına verilmiş A-748110 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sərur rayon Xalıqlar kənd tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Axundova (Mərdanlı) Nuray Mikayıl qızına verilmiş A-749070 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kürdəmir rayon Atakışılı kənd tam orta məktəbi 2018-ci ildə bitirmiş Babayev Elman İlqar oğluna verilmiş E-118770 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Neftçala rayon Xəzər kənd orta məktəbin IX sinfini 2007-ci ildə bitirmiş Səfərov Fəil Əlişə oğluna verilmiş A-526042 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Universiteti tərəfindən 2002-ci ildə Məmmədov (Məmmədova) Rəşad Əli oğluna verilmiş AN-096394 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

1 nömrəli Bakı Tibb Məktəbi tərəfindən 1999-cu ildə Məvsimova Nürəngiz Xalidşah qızına verilmiş AB-II-001611 nömrəli fərqlənmə diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şəki rayon Böyük Dəhnə kənd 2 nömrəli tam orta məktəbi 2017-ci ildə bitirmiş Yusifov Tərximxan Vahid oğluna verilmiş E-069930 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Cəlilabad rayon Göytəpə şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş Rəhmanov Azər Xanəğlən oğluna verilmiş A-534562 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İsmayıllı rayon Müdri kənd tam orta məktəbi 1996-cı ildə bitirmiş Şabanov İsmət Yolçu oğluna verilmiş A-072495 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kəngərli rayon Qarabağlar kənd 1 nömrəli tam orta məktəbi 2009-cu ildə bitirmiş Səttarova Samiyə Rəhim qızına verilmiş B-580766 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 202 nömrəli tam orta məktəbin ümumi orta təhsil səviyyəsini 2006-cı ildə bitirmiş Məmmədova Vüsalə Kamil qızına verilmiş AN-291774 nömrəli əsas təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Hacıqabul rayon Talış kənd tam orta məktəbi 2006-cı ildə bitirmiş Alişova Qorənfil Şahin qızına verilmiş A-408478 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Bakı şəhər 267 nömrəli məktəb-liseyin pedaqoji kollektivi məktəbin ibtidai sinif müəllimi Viktoriya Əsədovaya atası

VAQİF ƏSƏDOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı şəhər 267 nömrəli məktəb-liseyin pedaqoji kollektivi Binəqədi rayonu Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri Almaz Hacıyevaya həyat yoldaşı

FAZİL İSMAYİLOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Dünya ali təhsilində qüvvələr balansı necə dəyişir?

Oruc MUSTAFAYEV

Böyük Britaniyanın təhsil xidmətləri sahəsində ixtisaslaşmış “Times Higher Education” nəşri sentyabrın 2-də dünya universitetlərinin növbəti reytingini (Times Higher Education World University Rankings 2021) yayımlayıb. Reyting 93 ölkədən 1500 universiteti əhatə edir. Bu isə tədqiqatın hazırda daha əhatəli və genişmiqyaslı olmasına dəlalət edir.

Cədvəl hər hansı universitetin səmərəliliyini ölçən diqqətlə seçilmiş 13 performans göstəricisinə əsaslanır. Ali məktəbin fəaliyyəti 4 sahə üzrə qiymətləndirilir: tədris, elmi araşdırmalar, biliklərin ötürülməsi və beynəlxalq perspektivlər. Bu il reyting 13 milyondan artıq elmi məqaləyə olan 80 milyondan çox istinad təhlil edib və bütün dünya üzrə 22.000 alimin qurumun sorğularına verdiyi cavabı nəzərə alıb. Tələbələr, müəllimlər, hökumətlər və sənaye ekspertləri tərəfindən etibar edilən reyting dünya ali təhsilində dəyişən qüvvələr balansı haqqında əhəmiyyətli fikir yaradır.

“Times Higher Education” un versiyasına görə, dünyanın ən yaxşı ali təhsil müəssisəsi adına artıq dördüncü dəfədir ki, Böyük Britaniyanın ən qədim ali məktəbi və ən böyük elmi-tədqiqat mərkəzi kimi tanınan Oksford Universiteti layiq görülüb. Oksford elmi tədqiqatların həcmi və keyfiyyəti, o cümlədən elmin bir çox sahələrində liderdir. Britaniya Akademiyasının 100 alimi və Kral Cəmiyyətinin 90 üzvü Oksford Universitetinin fəxridirlər.

Çinin ən yaxşı ali təhsil müəssisəsi olan Sinxua Universiteti 2011-ci ildən bu yana reytingin top-20-lüyünə daxil olan ilk Asiya universitetidir. ABŞ top-10-luqda rekord sayda – 8 universitetlə təmsil olunur. Kaliforniya Berkli Universiteti bu il 6 yer irəliləyərək 7-ci sırada qərarlaşıb. Ancaq top-200-lükdə təmsil olunan ABŞ ali təhsil müəssisələrinin sayında azalma var. Bütövlükdə reytingə ABŞ-dan 60, Böyük Britaniyadan isə 28 universitet daxil olub.

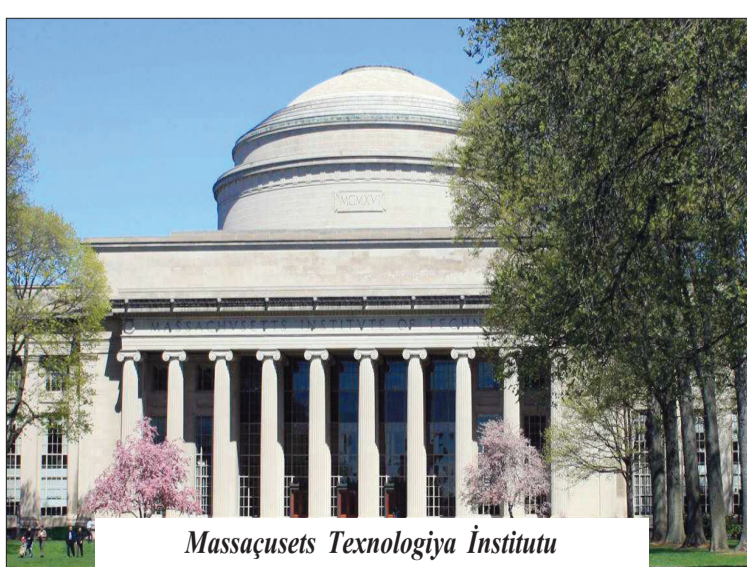
Bununla yanaşı, bu il reytingdə ilk dəfə olaraq 141 universitet yer tuta bilib. Reytingə yeni daxil olan universitetlərin sayına görə (14) Hindistanın göstəricisi diqqətəlayiqdir. Ümumiyyətlə, bu ölkədən rekord sayda – 63 universitet reytingə daxil olub. Kanada və İtaliyanın ən yaxşı universitetləri ötən illərin reytingləri ilə müqayisədə inamla irəliləyirlər. Bu il reytingə bir neçə yeni ölkə daxil olub: Bruney, Kuba, Malta, Monteneqro, Puerto-Riko və Vyetnam.

Rusiyanın M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universiteti göstəricilərinin məcmu sayına görə 15 mövqə yüksəlib və 174-cü, “təhsilin keyfiyyəti” göstəricisinə görə 25-ci, “tədqiqat” göstəricisinə görə 55-ci, sahə tədqiqat fəaliyyətindən “maliyyə daxilolmaları” göstəricisinə görə isə 40-cı yerə yüksəlib.

Reytinglə daha ətraflı www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2021/world-ranking səhifəsindən tanış olmaq olar.

Ən yaxşı universitetlərin növbəti reyting cədvəli açıqlanıb

Sıra №-si	Ali məktəbin adı	Ölkə	Ümumi tələbə sayı	Tələbə-müəllim nisbəti	Əcnəbi tələbələr sayı	Qadın-küsi nisbəti
1	University of Oxford	Böyük Britaniya	20,774	11.1	41%	46 : 54
2	Stanford University	ABŞ	16,223	7.4	23%	44 : 56
3	Harvard University	ABŞ	21,261	9.3	25%	49 : 51
4	California Institute of Technology	ABŞ	2,238	6.3	33%	36 : 64
5	Massachusetts Institute of Technology	ABŞ	11,276	8.4	34%	39 : 61
6	University of Cambridge	Böyük Britaniya	19,370	11.0	38%	47 : 53
7	University of California, Berkeley	ABŞ	39,918	19.8	17%	51 : 49
8	Yale University	ABŞ	12,910	6.0	20%	50 : 50
9	Princeton University	ABŞ	8,091	8.0	23%	46 : 54
10	University of Chicago	ABŞ	14,292	5.9	31%	46 : 54
11	Imperial College London	Böyük Britaniya	17,176	11.6	58%	39 : 61
12	Johns Hopkins University	ABŞ	16,432	4.4	27%	52 : 48
13	University of Pennsylvania	ABŞ	20,771	6.4	21%	52 : 48
14	ETH Zurich	İsveçrə	19,632	13.1	40%	32 : 68
15	University of California, Los Angeles	ABŞ	41,673	10.0	17%	55 : 45
16	UCL	Böyük Britaniya	34,590	10.8	55%	57 : 43
17	Columbia University	ABŞ	27,384	5.7	39%	aks olunmayıb
18	University of Toronto	Kanada	74,502	20.0	22%	59 : 41
19	Cornell University	ABŞ	23,016	10.2	25%	50 : 50
20	Duke University	ABŞ	15,489	4.3	21%	49 : 51
20	Tsinghua University	Çin	37,484	11.6	13%	34 : 66
22	University of Michigan-Ann Arbor	ABŞ	43,873	8.3	17%	50 : 50
23	Peking University	Çin	38,583	11.1	16%	43 : 57
24	Northwestern University	ABŞ	18,529	13.0	19%	49 : 51
25	National University of Singapore	Sinqapur	30,943	18.0	26%	50 : 50
26	New York University	ABŞ	44,474	8.8	34%	57 : 43
27	London School of Economics and Political Science	Böyük Britaniya	10,660	12.0	72%	54 : 46
28	Carnegie Mellon University	ABŞ	14,058	13.7	48%	43 : 57
29	University of Washington	ABŞ	46,258	10.7	17%	53 : 47
30	University of Edinburgh	Böyük Britaniya	30,649	12.1	42%	60 : 40
31	University of Melbourne	Avstraliya	50,094	27.0	48%	57 : 43
32	LMU Munich	Almaniya	34,249	33.6	17%	61 : 39
33	University of California, San Diego	ABŞ	34,232	12.0	30%	47 : 53
34	University of British Columbia	Kanada	53,123	18.7	32%	55 : 45
35	King's College London	Böyük Britaniya	27,400	12.4	46%	62 : 38
36	Karolinska Institute	İsveç	7,696	8.8	26%	68 : 32
36	The University of Tokyo	Yaponiya	25,935	10.6	13%	aks olunmayıb
38	Georgia Institute of Technology	ABŞ	26,043	23.6	27%	33 : 67
39	University of Hong Kong	Honkonq	18,135	18.2	43%	54 : 46
40	McGill University	Kanada	31,578	12.8	31%	59 : 41
41	Technical University of Munich	Almaniya	32,377	39.8	31%	36 : 64
42	Heidelberg University	Almaniya	20,020	14.5	18%	54 : 46
43	École Polytechnique Fédérale de Lausanne	İsveçrə	10,942	12.2	60%	29 : 71
44	University of Texas at Austin United States	ABŞ	49,510	16.9	10%	52 : 48
45	KU Leuven	Belçika	45,617	36.1	15%	50 : 50
46	Paris Sciences et Lettres-PSL Research University Paris	Fransa	20,701	14.7	24%	46 : 54
47	Nanyang Technological University, Singapore	Sinqapur	23,902	14.8	25%	48 : 52
48	University of Illinois at Urbana-Champaign	ABŞ	45,980	17.8	24%	48 : 52
49	University of Wisconsin-Madison	ABŞ	39,451	9.8	13%	aks olunmayıb
50	Washington University in St Louis	ABŞ	13,693	7.5	21%	aks olunmayıb

51	University of Manchester	Böyük Britaniya	36,557	14.4	41%	53 : 47
51	University of Sydney	Avstraliya	46,453	19.4	43%	58 : 42
53	University of Southern	ABŞ	41,953	13.0	23%	49 : 51
54	Boston University	ABŞ	26,510	11.1	28%	59 : 41
54	Kyoto University	Yaponiya	22,935	9.3	11%	25 : 75
56	Chinese University of Hong Kong	Honkonq	18,675	19.3	33%	aks olunmayıb
56	The Hong Kong University of Science and Technology	Honkonq	9,976	21.6	30%	aks olunmayıb
56	University of North Carolina at Chapel Hill	ABŞ	30,956	8.2	8%	58 : 42
59	Australian National University	Avstraliya	18,801	17.8	47%	53 : 47
60	Seoul National University	Cənubi Koreya	26,757	15.1	11%	aks olunmayıb
61	Brown University	ABŞ	9,695	10.8	20%	aks olunmayıb
62	The University of Queensland	Avstraliya	40,389	35.5	38%	55 : 45
62	Wageningen University & Research	Niderland	14,356	21.0	27%	54 : 46
64	University of California, Davis	ABŞ	36,395	13.6	17%	58 : 42
64	Monash University	Avstraliya	57,406	41.7	43%	57 : 43
66	University of Amsterdam	Niderland	24,747	12.8	24%	57 : 43
67	UNSW Sydney	Avstraliya	46,234	41.0	44%	47 : 53
68	University of California, Santa Barbara	ABŞ	24,780	28.2	18%	53 : 47
69	McMaster University	Kanada	25,285	30.5	18%	55 : 45
70	Fudan University	Çin	32,597	11.2	13%	52 : 48
70	Leiden University	Niderland	30,178	19.0	18%	59 : 41
72	Erasmus University Rotterdam	Niderland	26,453	26.8	22%	50 : 50
73	University of Montreal	Kanada	36,774	20.2	21%	n/a
73	University of Zurich	İsveçrə	22,960	14.8	21%	57 : 43
75	Charité - Universitätsmedizin Berlin	Almaniya	7,431	17.4	20%	65 : 35
75	Utrecht University	Niderland	32,022	14.0	10%	58 : 42
77	University of Warwick	Böyük Britaniya	21,777	13.3	41%	49 : 51
78	Delft University of Technology	Niderland	19,594	17.4	31%	30 : 70
78	University of Tübingen	Almaniya	27,590	36.6	14%	58 : 42
80	University of Groningen	Niderland	28,392	23.9	23%	51 : 49
80	Humboldt University of Berlin	Almaniya	33,388	56.3	18%	aks olunmayıb
80	Ohio State University (Main campus)	ABŞ	54,650	12.1	13%	50 : 50
83	University of Freiburg	Almaniya	14,878	32.5	21%	54 : 46
84	University of Copenhagen	Danimarka	30,746	4.2	17%	62 : 38
85	Emory University	ABŞ	12,923	4.0	20%	59 : 41
85	University of Minnesota	ABŞ	61,994	12.4	11%	53 : 47
87	École Polytechnique	Fransa	2,850	5.6	44%	23 : 77
87	University of Science and Technology of China	Çin	16,434	7.2	5%	aks olunmayıb
87	Sorbonne University	Fransa	43,585	12.8	20%	58 : 42
90	University of Maryland, College Park	ABŞ	33,671	16.6	11%	48 : 52
91	University of Bristol	Böyük Britaniya	22,981	14.5	28%	55 : 45
92	University of Basel	İsveçrə	9,229	12.3	30%	55 : 45
92	University of Glasgow	Böyük Britaniya	26,533	14.7	38%	59 : 41
94	Purdue University West Lafayette	ABŞ	41,573	16.3	22%	43 : 57
94	Zhejiang University	Çin	33,825	10.8	23%	23 : 77
96	Korea Advanced Institute of Science and Technology (KAIST)	Cənubi Koreya	9,514	10.4	9%	20 : 80
97	National Taiwan University	Tayvan	24,880	9.9	12%	43 : 57
98	University of California, Irvine	ABŞ	35,040	17.5	27%	52 : 48
98	University of Helsinki	Finlandiya	22,137	15.9	5%	66 : 34
100	Shanghai Jiao Tong University	Çin	38,556	11.9	11%	39 : 61